

DIREKT AKTION

NR 2/2002 (31)

SYNDIKALISTISKA UNGDOMSFÖRBUNDET

20 kr

kampsguide för sommarijobbare

Weeping Willows

Linton Kwesi Johnson

Timbuktu

Framåt, alltid framåt!

Ibland framställs det, tyvärr även inom grupper som vill bli betraktade som progressiva, som om det skulle råda något slags motsatsförhållande mellan teknik och vetenskap å ena sida och naturen och miljön å den andra. Detta är naturligtvis djupt felaktigt. Det finns även en föreställning om att miljöproblem skulle vara något som är förbehållet den industrialiserade världen, även detta är djupt oriktigt. Utan att förringa de problem som finns med exempelvis utsläpp av tungmetaller så innebär erosion och utarmning av jordar ett problem som är ett betydligt större hot mot mänsklighetens välbefinnande. Detta är ett problem som existerat sedan åtminstone antiken men som idag främst drabbar människor i lågutvecklade ickeindustrialiserade länder.

Mer teknik är tvärtom nödvändigt för miljöns skull. Det behövs mer teknik av den enkla anledningen att mycket av den värsta miljöförstöringen pågår i u-länder där den dagliga överlevnaden är beroende av ett ohållbart utnyttjande av naturresurser. Det behövs mer teknik för att ersätta den teknik som gör att u-länders produktion i många fall ligger på 60-talets nivå eller värre i fråga om utsläpp, arbetsmiljö med mera. I ett icke ringa antal av världens länder råder energibrist, i såväl kalorier som watt. Detta leder till enorm miljöförstöring så väl som mänskligt lidande. Människorna i Indien, Zambia och Elfenbenskusten behöver el nu, de kan inte vänta till den lyckliga framtid när vi har högeffektiva solfångare och fusionskraft, då är det för sent. Därför måste den bästa av nu tillgänglig teknik användas omedelbart. De som motsätter sig mer teknik spottar fan på världens fattiga och borde örfilas till döds av de miljoner de förnekar bättre levnadsvillkor. Endast med mer teknik kan det som faktiskt är dåligt och skadligt med dagens produktion, oavsett om denna sker i nord eller syd, förbättras.

Socialismen innebär ananas och järpe åt alla. Något som kräver mekanisering och stordrift. Det finns ingenting positivt med småföretag, möjligheterna att bedriva facklig verksamhet eller annan form av klasskamp är starkt begränsad på småföretag. Den fackliga styrkan är normalt lägre och arbetsköparen har sällan ordentlig koll på arbetsrätten. Dessutom är småföretag undantagna vissa delar i arbetsrätten. Vidare främjar småföretag ett familjärt förhållande till arbetsköparen, klassfienden. Men framför allt bör småföretag bekämpas av den anledningen att det är ett i allmänhet ineffektivt sätt att organisera produktionen.

Produktivkrafternas utveckling är det som möjliggör socialismen. Kunskapen och tekniken måste ständigt utvecklas, den måste likt allt annat ständigt befinna sig i rörelse, ty för dessa liksom för allt annat gäller att stagnation innebär undergång. Med vetenskapens och teknikens hjälp kan diabetes, Parkinsons och en rad andra sjukdomar utrotas och människan bli starkare och friskare. Ju mer produktivkrafterna utvecklas desto godare blir möjligheterna att framgångsrikt bygga socialismen. Därför är teknik- och utvecklingsfientlighet reaktionärt och alla sådana tendenser måste bekämpas resolut, i synnerhet om de framförs av grupper eller personer som anser sig vara väster. Naturen har inget värde i sig, lika lite som något annat har det. Miljön är endast intressant i den mån den påverkar våra utvecklingsmöjligheter.

ERIK MELLISJÖ

Det här vill Syndikalistiska Ungdomsförbundet

SUF är inte ett politiskt ungdomsförbund bland alla andra. Vi vill inte ha makten, vi tycker inte heller att det är fel maktinnehavare som styr. Vi vill inte ha några maktinnehavare överhuvudtaget.

Vi vill ha ett samhälle där alla har makten över sina egna liv och över det gemensamma samhället. Vi bedriver vår kamp på skolor, gator, bostadsområden och arbetsplatser.

Alla människor är lika mycket värda. Det är därför vi jobbar mot patriarkatet och sexismen, och mot

rasismen och fascismen. Kapitalismen tjänar på att splittra arbetarklassen och få oss att strida inbördes. Därför understöds rasismen och sexismen på olika sätt av borgarklassen.

Kapitalismen är det ekonomiska system som gör de rika rikare, och de fattiga ännu fattigare. Det finns vissa, borgarklassen, som tjänar pengar och får makt bara genom att äga arbetsplatserna, bankerna och bostäderna. De lever på räntor, hyror och överskottet från det vi, arbetarklassen, producerar.

I stället för detta orättvisa och i längden ohållbara system vill syndikalismen skapa ett frihetligt socialistiskt samhälle utan klassklyftor och orättvisor.

Kapitalismen är ett djupt odemokratiskt system. Det påstås att staten består av folket, och att folket,

genom att rösta vart fjärde år, skulle styra staten. Det är inte sant. Det är pengar som styr staten och samhället, liksom pengar styr resten av våra liv. Staten är inte vår, utan kapitalets.

Syndikalismen kräver kompromisslöst varje människas rätt till frihet.

Kampen för frihet och rättvisa är klasskampen. De som äger arbetsplatserna, borgarna, vill fortsätta leva och frodas under vårt slit. Men vi kämpar för vår frihet och därför arbetar vi bland annat fackligt, där konflikten är tydlig - arbetare mot arbetsköpare.

Vår kampmetod kallas direkt aktion, och betyder handling utan ombud. Besluten tas av dem som berörs, och kampen måste föras av vanliga människor här och nu.

Musik med Linton Kwesi Johnson och Timbuktu	4-5
[Revolt] i Jordbro	6-7
MST-Jordlösa bönder ockuperar mark	8-9
Så funkade det-kapitalism, klasser och allt annat...	10-11
Weeping willows	12-13
Nyheter: Venezuela, Maradona mm	14-15
Kampguide till sommarjobbet	16-18
International Solidarity Movement i Palestina	19
Recensioner	20-21
Klasskamp från hela världen	22-23

Företag på kraftfull frammarsch i skolan

Under de senaste åren har Svenskt Näringslivs propagandacirkus "Radar" rest runt bland landets gymnasietvåror för att skola trogen och konkurransinriktad arbetskraft i vad skolledningar landet över tycks tolka som "objektiv" föreberedelse för arbetslivet. Samtidigt som arbetsgivarna fått härja fritt har Aftonbladet genomfört sin enorma marknadsundersökning "Ungt val 2002". Medan undervisningen blivit alltmer marknadsanpassad försöker nu företagen att vinna goodwill genom att verka omtänksamma och demokratiska.

"Förändra Sverige!" trumpetade Ungt vals arrangörer Aftonbladet, Skolverket och Ungdomsstyrelsen ut i sitt studieunderlag inför vårens valillusion. I samma studieunderlag följde väl valda reportage, fakta och intervjuer som egentligen lämpade sig bättre för kritik mot dagens politiska system än som exempel på en fungerande demokrati. Där kunde vi, på andra uppslaget, finna grafittimålaren Erik som kämpat mot kommunen för att få en laglig vägg. Reportaget fanns under kategorin "demokrati" men visade snarare motsatsen – han tvingades kämpa i två år mot byråkrati, saneringsföretagens omfattande lobbyism och maktthavarnas inskränkthet för en rättighet som borde vara självklar för alla – att få uttrycka sig fritt i samhället utan att man skall behöva ha pengar.

Populistiska intervjuer med Robinson-Jan Emanuel och andra kända ansikten varvades med reportage om andra människor som utmarginerats i samhället och mot alla odds till viss del lyckats förändra något i sin omgivning. Kategorier var intressanta men debatterna saknade ofta helt udd och blev bara torfigare ju

mer man tog sig tid att läsa. Jämställdhetsdebatten saknade helt genusperspektiv och drogdebatten var mer ensidig än den brukar. Det märktes tydligt att debattunderlaget var genomtänkt och medvetet platt för att egentligen skapa så lite och så ensidig diskussion som möjligt.

I inledningen skrev Henrik Johnsson "Ta ditt ansvar. Håll demokratin levande". Hur ihåligt ekar inte det mellan de väldesignade sidorna när Aftonbladet just visat att deras lösarsiffror är viktigare än ärliga debatter? För givetvis ökade deras upplaga under tiden före Ungt Val – de uppmanade till och med elever att följa debatterna i sina dagliga upplagor. Statistiskt sett var valet givetvis en flopp: av 267 476 röstberättigande gick bara 91 744 och röstade. Det är ett valdeltagande på inte mer än 34,3 procent. Av dem var 16,1 procent stolta blankröster. Motståndet finns alltså. Men Aftonbladet stod ändå som vinnare – de lyckades etablera sin goodwill och själva bli centrum för uppmärksamheten. Även Svenskt Näringsliv befäster sin konkurrensfilosofi i de osäkra ungdomar som tvingas delta på Radardagarna och på så sätt fostrar nya generationer av löneslavar.

Vi får inte slås ned av att företagen försöker flytta fram sina positioner i politiken och i skolan. Tacksamma kampanjer som Ungt val och Radar ger oss möjligheten att återigen bära upp den nyliberala demokratiens likkista för nya generationer av arbetarungdomar. Vi hoppas innerligt att fler tar tillfället i akt att agitera för verklig demokrati – social och ekonomisk demokrati – varhelst nyliberalismens propagandamaskiner uppenbarar sig.

MARTIN HÖGLUND

D.A. kommentar

I Proletären den 16:e maj levereras en ordentlig känga mot syndikalister i allmänhet och fackföreningen SAC i synnerhet, under rubriken "Syndikalister stödde fascistkupp i Venezuela". Bakgrunden är en ledare i tidningen Arbetaren, undertecknad Ulf B. Andersson. Ledaren gick under titeln "Chavez är ingen Allende" och Andersson kritiserade skarpt Chavez regering och dess utlovade, och delvis utförda, reformer. Timingen kunde inte ha varit sämre – Chavezkritiken kom dagen efter att den folkvalde presidenten störtats i en militärkupp.

Proletären, som är det stalinistiska KPML(r):s tidning, hävdar att syndikalismen och därmed SAC hamnar på fascismens sida. Detta är naturligtvis inget annat än lögn och förbannad lögn. Syndikalister och andra frihetliga socialister är alltid de som stått först i det antifascistiska arbetet, och många gånger också de som fallit först för fascismens våldsbbruk. Det har vi sett oändliga tecken på genom historien, och det ser vi i högsta grad än idag. Proletären är inte direkt känd för sin mjuka inställning till syndikalismen och SAC, men att likställa syndikalister med de som stöder fascismen runtom i världen är helt klart ett nytt bottenapp. Antagligen är Proletärens redaktion lika medveten om syndikalisters oförsönliga inställning till fascism som DA:s läsare. Syndikalismen är arbetarnas egna, självständigt

ga kamp genom arbetarstyrda organisationer som syftar till att skapa ett samhälle av och för arbetare. Fascismen är borgarklassens sista vapen mot just arbetarklassen. Att försöka plocka billiga politiska poänger på det sätt som Proletären gjort är ett hån mot alla de som stupat i kampen mot fascismen.

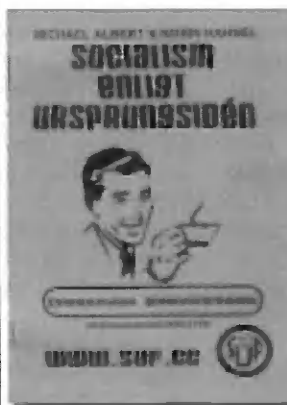
Men lika stor skuld har Ulf B. Andersson, vars ledare sannerligen förtjänar att kritiseras.

Att använda SAC:s utåtriktade tidning för att bedriva antisocialistisk agitation borde vara nog för att Arbetarens läsare i fortsättningen befrias från Ulf Anderssons utsvävningar. Inte bara när det gäller Chavez och Venezuela, utan i ännu högre grad Palestinafrågan, har Andersson försökt driva en mer eller mindre liberal "tredje linje" där han ofta positionerat sig i högerlägret. Att Ulf B. Andersson på detta sätt använder SAC:s egen tidning till att bedriva personlig opinionsbildning är fullständigt

bedrövt, inte minst ur en demokratisk synvinkel. Att Ulf B. Andersson väljer att hetsa mot Hugo Chavez, och därmed alla de arbetare och bönder som röstat fram honom, i samma ögonblick som Chavez störtas i en USA-stödd militärkupp är under all kritik. Det är fullständigt ovärdigt en fackligt förtroendevald inom SAC.

DANIEL JOSEFSSON

Deltagarekonomi

Hur ska ett frihetligt socialistiskt samhälle egentligen fungera i praktiken? Michael Albert och Robin Hahnel har utarbetat en modell som kallas deltagarekonomi, vilken de sammanfattar i denna skrift.

Häfte utgivet av SUF:s propagandakommitté.

Pris: 5,-

Beställ genom att sätta in pengarna på postgiro 20 74 68-0. Eller ladda ner från nätet på www.syndikalist.nu/propaganda

Linton Kwesi Johnson

Politik och musik går att kombinera utan att det blir pressat eller klyschigt. Det fick vi bevis på när Södra Teatern i Stockholm under en vecka i april anordnade "Rythm of Resistance", en vecka med politiskt färgad musik blandat med olika politiska föredrag, allting med en tydlig vänsterprägel. Till Rythm of Resistance kom Linton Kwesi Johnson, en musiklegend från England. Han var specialinbjuden av Södra Teatern och kom för att hålla två spelningar – båda utsålda. Då missade självklart inte tillfället att träffa honom.

Vad ska man säga om Linton Kwesi Johnson? Han är helt klart en av de största profilerna inom dub-scenen. Ändå är han långt ifrån alla de klyschor som ofta hör till dub-scenen. Han är en man så långt ifrån dreadlocks, mauriana, rastafari och drogromantik som man kan komma. Linton Kwesi Johnson föddes på Jamaica 1952, men emigrerade till London 63. Trots den enorma ras- och klasseggregationen i 60- talets London lyckades han komma in på universitetet, där han studerade sociologi som en av de första svarta studenterna någonsin.

Under universitetstiden kom han i kontakt med Black Panthers, där han fick insikter i politik och historia. Snabbt blev han en av Black Panthers mer högljudda aktivister, bland annat arrangerade han uppmärksammade workshops för skrivande. Det politiska engagemanget och tyckandet lever kvar än i dag.

- Jag tycker att alla människor med ett samvete borde stödja det palestinska folket i deras kamp. De största terroristerna är Israel, en stat som baserar sig på terrorism. De tog palestiniernas land och terroriserar det palestinska folket.

Även om han inte skräder orden om konflik-

ten i Palestina är Linton Kwesi Johnsons poesi och musik framförallt en spegling av allt han möter och ser i England, och som han som svart och politiskt aktiv själv upplever. Till exempel inspirerades Kwesi till den känsloladdade "Sonny Lettah" när han blev gripen och slagen av polisen.

- Ett av mina största mål är att ge den svarta minoriteten en röst, få folk att vända sig mot hela det brittiska ras- och klassamhället.

Första skivan "Dread, Beat an' Blood" kom ut 1978, och bestod av 40 minuter kristalliserad ilska. Hans poetiska och samtidigt politiska dub lämnade ingen oberörd. Nu för tiden så håller han mest på med sitt eget skiv- och bokförlag, som han startade 1981.

- Det är en förutsättning att ha ett eget bolag för att jag ska kunna ge ut mina och mina likars alster i Storbritannien. Och man måste skapa sitt eget oberoende. Även om man inte hinner med så mycket mer än att svara i telefonen...

Linton Kwesi Johnson spelade i en teaterlokal med röda plyschstolar, balkonger och målat tak. En underlig miljö, inte minst när det gäller musik med gungande baktakt. Folk trängde ihop sig och dansade i gångarna, och ju längre spelningen varade började fler och fler dansa till musiken. Konserterbesökarna var en salig blandning av mer eller mindre övervintrande Sovjetkommunister och proggare, ungdomar i dreadlocks och Lonesdale-tröjor samt några kulturjournalister. Lokalen passade sig för det allvar som finns i texterna som Linton framförde på sitt vanliga pratsjungande sätt. Men, som sagt, inte en lokal som passar sig för dubens gungande baktakt. Vem förutom han kan skriva låtar om 4 timmars arbetsdag och det

på ett sätt som gör att all progg kan slänga sig i väggen. Med låtar som "Brain Smashing Dub", "England Is A Bitch" och "Forces of Victory" gick man ut från konserten med en blandad känsla av glädje, ilska och medtagenhet.

Med stor pondus och massor av radikalitet åter han alla fraseradikaler till frukost. Iklädd kostym och pullover strålar det arbetarklass och stolt om honom. När man möter honom så blir man nästan rädd, det är inte svårt att bli imponerad av denna reggae-poet. Men han vill noga påpeka att han inte vill dra upp riktlinjer för hur andra ska göra motstånd.

- Varje person måste själv bestämma hur man ska göra motstånd. Jag är inte någon profet.

OLLE SVENSSON & DANIEL JOSEFSSON

För den stilmedvetne men också politiskt medvetna aktivisten är Linton Kwesi Johnsons alster ett måste i skiv- och bokhyllan. Vill du vara lika tuff som DA-redaktionen införskaffar du snabbt som tusen något av följande:

Skivor

Dread, Beat an' Blood
Forces Of Victory
Brass Culture
LKJ in dub
Making History

Böcker

Race Today
Dread Beat An' Blood
Voices of the Living and the Dead
England Is A Bitch
Mi revolutionery fren'

"Jag stödjer inte parlamentarismen, men man får faktiskt komma till en punkt där man inser att endera kan det vara fördjävligt eller så kan det vara riktigt fördjävligt"

timbuktu

Timbuktu eller Jason Diakité som han heter har hunnit med en hel del. Han släppte nyligen sin andra skiva "Watt's dö madderfukking diil?", har tidigare släppt material med Sedlighetsroteln, hörs varje söndag i radio-programmet P3 Hiphop och äger en femtedel av skivbolaget Juju Records. D.A. träffade honom innan hans spelning på Kafé 44 i Stockholm för att ta reda på hur det egentligen står till med hans politiska engagemang.

Många av dina texter handlar om politik, men är du politiskt aktiv på något annat sätt?

- Nej, inte i klassisk mening politisk aktiv, jag är inte med i någon politisk organisation eller så. Men jag har alltid sagt vad jag tycker, det gör jag i mina låtar. Det berör mig ju ändå. En stor orsak till att jag inte är med i någon organisation är att jag inte kan identifiera mig med eller relatera till någon av de alternativ som det finns att vara aktiv i.

Du verkar ha påverkats av det som hände i Göteborg förra sommaren, du tar ju upp det i några av låtarna på nya skivan. Vad tycker du om det som hände där?

- Det var helt fucked up. Den svenska polisen är jävligt hård, det har den alltid varit och samtidigt finns det ingen tradition i det här landet att man motsätter sig myndigheter utan polisen har alltid rätt. Så för etablissemangen och för vanliga medborgare så kändes det som om attityden var att går man på sådana tillställningar så får man skylla sig själv. Och det är helt sjukt. Polisen har ingen rätt att skjuta skarpt på befolkningen, de ska skydda folk. Det blir tredje världen-stämning. Myndigheterna i det här landet är också lite tokiga. Jag menar Kristina Axen Olin propsar ju som fan på att polisen ska få använda vattenkanoner. Kommer det göra saken bättre eller? Det kommer bli lättare för polisen att skada fler människor samtidigt och skingra demonstranter, men det löser ju knappast något. Det är fel inställning, man vill inte gå till botten med problemet utan bara skyffla undan det.

Det är val i år, hur ställer du dig till det? Kommer det att påverka dig på något sätt?

- Jag kommer faktiskt uppmana folk att rösta. Det har jag inte gjort tidigare, då har jag tyckt att de ska rösta blankt. Men nu har jag kommit på att om man gör det spelar man bara högern i händerna. Jag stödjer inte parlamentarismen, men man får faktiskt komma till en punkt där man inser att endera kan det vara fördjävligt eller så kan det vara riktigt fördjävligt. Så då får man väl ändå försöka lägga sin röst på något som är lite mindre ont. Hellre socialdemokrater, som man förvisso kan var jävligt missnöjd med, vid makten än någon sorts borgerlig koalitionsregering som skulle vara helt sinnessjuk.

Vad finns det för politiska frågor som intresserar dig?

- Det finns många. Att de i staden där jag bor, Malmö, håller på och lyxrenoverar hela stan och chockhöjer hyror så att man kör ut mindre bemedlade till förorterna och på så sätt skapar ghetton och att socialdemokraterna blivit folkpartister för att nämna två exempel.

Har du något politiskt mål, något du vill uppnå med det du gör?

- Jag har många politiska mål, men jag är inte någon del av en politisk organisation och tänker heller inte bli det. Den politik jag för är min egen, det är snarare humanism än politik. Det finns många politiska frågor som jag störs av och de som jag störs tillräckligt mycket av gör jag låtar om eller uttalar mig om och det kommer jag fortsätta att göra.

Politik gör en oftast arg, alltså partipolitik, svensk inrikespolitik och världspolitik, det gör en oftast jävligt förbannad och det är inte så svårt att koppla de känslorna tillräckligt mycket för att skriva något om det.

JOSEFIN ADAMSSON.

Revolt i Jordbromalmsskolan

TEXT & FOTO: JOSEFIN ADAMSSON & KARIN NYMAN

Det är fredageftermiddag på Jordbromalmsskolan i Jordbro, en förort söder om Stockholm. Klass 9D ska inte ha någon vanlig lektion utan de ska spela forumspel om sexuella trakasserier med [Revolt] istället.

Eleverna släntrar in och slänger sig ner i stolarna. De flesta ser minst sagt uttråkade ut.

När eleverna tystnat sitter två tjejer i tjugofemårsåldern i en soffa längst fram i klassrummet och diskuterar en tenta. Dörren slås upp och "sexistiska Filip" och hans kompis kommer in och tränger sig ner bredvid dem. Filip vill bjuda tjejerna på en fest, men har svårt att acceptera när de tackar nej. Hans uppförande och språk blir bara grövre och grövre. Efter att ha kallat dem könsord går han till slut därifrån. Eleverna får i små grupper diskutera scenen för att komma fram till vad som är förtryck i den och hur man hade kunnat motverka det. Därefter spelas scenen upp igen och den här gången får eleverna stoppa spelet och antingen säga hur man skulle kunna ändra situationen eller om de vill själva hoppa in och ta över en roll.

– Vi måste erkänna att vi hittills varit ganska skeptiska. Fredagströtta femtonåringar som ska diskutera könsroller i en teater, kan det fungera? Till vår förvåning tar eleverna spelet på största allvar och kommer med massa bra förslag. Till slut har nästan hela klassen varit uppe och spelat. Det märks att eleverna har diskuterat de här frågorna mycket. De stöttar och uppmuntrar varandra och stämningen är väldigt bra. De verkar tycka att det är kul.

Elin och Hiba är två av dem som går upp och spelar tjejerna som blir utsatta för Filips påträngande inbjudan. I ursprungsscenen vågar varken den tjej som blir mest utsatt, eller hennes kompis, riktigt säga ifrån, men Hiba och Elin ändrar på det i sin version.

De tackar nej till inbjudan, och när Filip inte accepterar det skäller de ut honom och går sedan därifrån med huvudena högt.

Wow, vi är imponerade! Vågar ni vara sådär hårda i verkligheten?

– Hm... Nä, det är ju inte alltid man vågar göra något alls. Speciellt inte när det är någon som man inte känner som trakasserar en, till exempel en blottare, säger Elin.

– Men om det skulle vara precis en sån här situation, att någon skulle tränga sig på en och ta på en, det är klart att man skulle säga ifrån ordentligt, menar Hiba. Det är helt självklart.

Så det är lättare att säga ifrån om man känner den som betar sig illa?

– Ja, säger Elin, en kompis kanske blir arg och så, men förhoppningsvis blir man ju kompisar igen.

– Ja, om man inte känner honom vet man ju inte vad han kan göra, tillägger Hiba, han kan vara våldsam.

Det kan inte bli så att man inte vågar säga ifrån till folk man känner, för att man inte vill stöta sig med dem?

– Nej jag tror inte det, säger Hiba. Inte om det är som i spelet, där han bara börjar ta på en så där, det är ju helt oacceptabelt!

En stor anledning till att det fungerade så bra som det gjorde måste vara att tjejerna och killarna i [Revolt] är så avslappnade. De stod inte bara framme i klassrummet och predikade utan lyckades få eleverna att både lyssna och aktivt delta i lektionen. Det här är ju saker som är väldigt svåra att prata om, men de lyckades få det att bli så enkelt och självklart.

Lektioner bara för

[Revolt] startade hösten 1998 av Stina och Johanna som båda varit aktiva anarkafeminister. De hade tidigare ordnat festivaler, demonstrationer och liknande, men kände att de ville göra något mer långsiktigt där de kunde komma i kontakt med unga tjejer och killar och påverka dem direkt. De fick med sig några andra intresserade och bildade en organisation som sökte pengar för att kunna komma ut till olika skolor. Idag är de fem tjejer och fyra killar. Tidigare har de hållit temadagar på drygt tio olika skolor och även ett seminarium om hur man startar en jämställdhetsgrupp på sin skola. Men i höstas, efter att ha sökt pengar av myndigheter och stiftelser i årtal, fick de äntligen tillräckligt med pengar av Storstadssatsningen i Stockholm för att kunna ha ett längre projekt.

– Eleverna i Jordbro får först ha en temadag som är separatistisk. Tanken är att de då ska få något slags baspaket med kunskap om hur det faktiskt ser ut i samhället, vad som ligger bakom förtrycket och visa, med fakta och statistik, att kvinnor verkligen är förtryckta så att de förstår att det inte är en åsikt utan ett faktum. Vi pratar även mycket om könsroller, kärlek, sex och porr och tjejerna får prova på feministiskt självförsvar, berättar Sandra som är ganska ny i [Revolt].

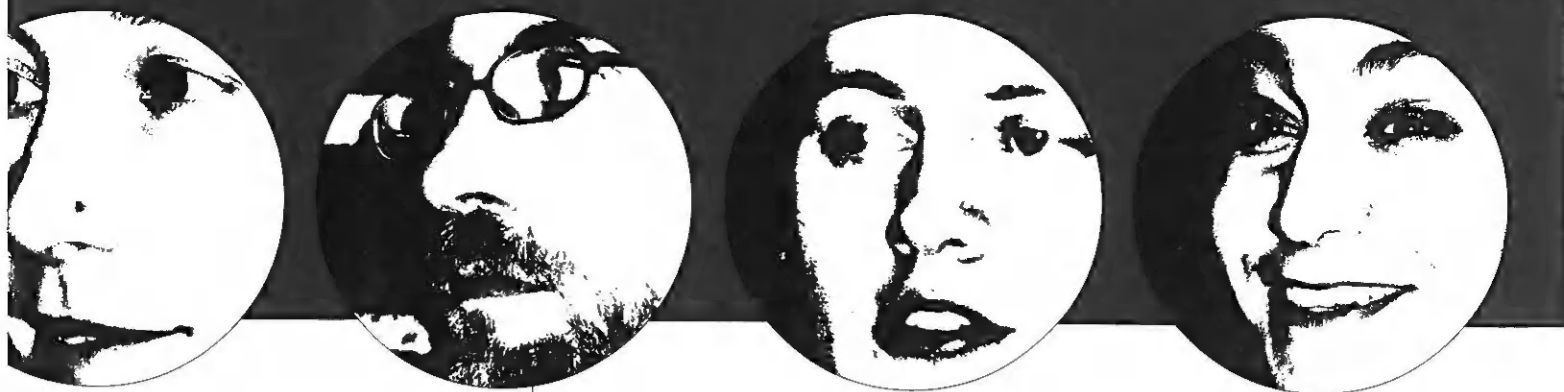
Alla klasser får sedan tre uppföljningar, två separatistiska och en blandad. Många är kritiska mot att ha separatistiska grejer, men i Jordbro har det enligt Sandra bara varit positivt.

– Killarna är så bra på att ta plats så tjejerna har tyckt att det varit jätteskönt och killarna kan släppa åtminstone några attityder när de är själva.

[Revolt] har också hjälpt till att starta ett jämställdhetsråd på skolan och även bildat en träningsgrupp för feministiskt självförsvar. De tycker det är viktigt att jämställdhetsarbetet fortsät-

tjejer...

ter även efter det att de har lämnat skolan i april och har därför haft fortbildning för lärarna där de visat hur de kan integrera jämställdhetsarbetet i sina ämnen.

Att få igång något liknande på andra skolor kan dock vara lättare sagt än gjort. [Revolt] behöver som alla andra pengar för att överleva, och pengar är inte lätta att få tag i.

Vad ska man göra om man vill att ni ska komma och jobba på ens skola?

- Problemet är ju ofta att det måste bekostas på något sätt, säger Axe, en av killarna i [Revolt].

- För bara en temadag kan kanske skolan betala, för ett större projekt måste man oftast söka pengar. Man kan prata med någon lärare man tror skulle vara intresserad, man kan prata med rektorn, skolsköterskan eller kuratorn, berättar Sandra. För om man lyckas få skolan verkligen intresserad av ett sådant här projekt finns det oftast pengar, åtminstone till en dag.

Behovet av det här projektet var stort. Enkäter som gjorts visar att nästan 100% av tjejerna har utsatts för någon form av sexuella trakasserier. Det gäller ju inte bara skolan i Jordbro utan så verkar det vara på de flesta skolor.

-Det är därför det här som vi gör känns så viktigt, det är sådant man själv hade velat höra när man var i den här åldern, avslutar Stina.

Vill du att [revolt] ska komma till din skola?
Eller har du frågor om jämställdhetsarbete i skolan?
Kontakta [Revolt]!
Hemsida: come.to/revolt
Mail: re.volt@spray.se

Hiba, Maria, Kwestan, Anton, Robert och Rama är sex av eleverna i klass 9D.

De tycker att [Revolt]s arbete på skolan har varit väldigt givande.

Det här var den sista lektionen, och den enda som inte varit könsuppdelad.

Vad har ni gjort innan?

- Vi har haft mycket diskussioner i små och stora grupper. Först fick vi mest en massa fakta, men sedan övergick vi mer till att diskutera könsroller och sådant, berättar Robert.

- Vi fick kolla på leksaker också, säger Anton. Tjejeleksaker är små, bräckliga och söta, medan killeleksakerna är stora machodockor.

- Leksaker för killar handlade om krig och vapen.

Tror ni att det påverkar?

- Ja det gör det absolut, säger alla i mun på varandra.

Varför vill tjejer ha dockor då? Kan inte det vara naturligt?

- Nej, nej, det är för att de blir uppfostrade så!

- Man ser ju i leksaksaffären att flickor ber sina föräldrar om dockor och killar vill ha bilar, men jag vet inte vad det beror på, säger Rama.

- Barnen känner av idealen och önskar sig "rätt" sorts leksaker, menar Anton.

- Jag har en liten syster hemma, berättar Hiba, och hon leker med bilar, gubbar, vad som helst. Det kommer senare, när de får mer leksaker av de vuxna, de lär sig vilka de ska vilja ha.

Har ni funderat på jämställdhet och könsroller innan?

- Jo, lite, men jag hade ingen aning om att det var så illa, svarar Kwestan.

- Ja, man vaknade upp lite när man fick siffror på hur lite kvinnor äger på hela jorden, säger Robert.

- En procent!

-Fast i Sverige är det ju lite mer jämställt, påpekar Anton. Det är svårt att riktigt fatta hur dåligt kvinnorna har det i vissa länder.

- Men kan det göra att man slappnar av och tänker att "här i Sverige är det ju bra i alla fall"..."?

- Nä, varför ska man sluta kämpa innan målet är uppnått? svarar Robert.

Är det risk att man får vissa människor emot sig om man kämpar för jämställdhet?

- Ja, man blir ofta kallad feminist.

De är överens om att feminist har blivit ett fult ord som man inte vill använda om sig själv, trots att de instämmer med den egentliga innebörden.

Hurdan är en feminist om man tänker på den dåliga betydelsen?

- Hysterisk och tjatig, som tycker alla män är svin.

Vad ska man kalla sig då?

- Jämställdhetsaktivist.

- Eller antisexist, kanske.

Har ni haft rollspel tidigare?

-Vi tjejer har fått ha lite övningar i att skrika på varandra, det var jättekul, läraren i rummet intill kom och undrade vad vi gjorde.

- Och vi har haft feministiskt självförsvar, berättar Kwestan.

Känner ni att ni kan sätta gränser nu då?

- Bättre än innan i alla fall, menar Hiba. Och Sexuella trakasserier visste vi inte alls vad det var. Nu vet vi att bara att bli kallad hora är ett sexuellt trakasserier. Så det här har varit jättebra!

Varför är det så viktigt med jämställdhet då? frågar vi till slut, men ingen förstår frågan.

- Vaddå? Det är väl självklart? Både män och kvinnor är ju människor. Båda är lika värda!

ockuperar land & byg

i Brasilien skapar man ett rättvisare samhälle

I Brasilien organiserar MST bönder som saknar jord för att hjälpa dessa att ockupera egen. Samtidigt är det många som inte kan läsa och skriva, här bygger MST sin egna nationella skola för att få bukt med problemet

Brasilien är både ett oerhört rikt och oerhört fattigt land. Samtidigt som Brasilien är den 10:e största kapitaliststaten mätt i produktionen svälter 32 miljoner brasilianare och ytterligare 33 miljoner lever på svältgränsen. Enligt världsbanken är Brasilien det land i världen med störst inkomstskillnad. Brasilien är också det land i världen, efter Paraguay, som har störst skillnad i jordäggande.

I procent av landets jordägare äger 46 procent av jorden, samtidigt som det finns 12 miljoner jordlösa lantarbetare. Men det finns jord som inte brukas. Av Brasiliens 360 000 hektar jord brukas endast 2/3, 120 000 hektar står orörd. Detta trots att det, sedan 1964, finns en lag om att en jordreform ska genomföras, och trots att lagen säger att jord som inte brukas skall köpas upp av staten och omfördelas till de jordlösa lantarbetarna. Men jord är makt i Brasilien, därför vägrar de mäktiga jordägarna att sälja den jord de inte brukar.

Under 70-talet började fattiga bönder ockupera jordar som inte brukades för att tvinga regeringen att genomföra jordreformen. Detta gav så småningom upphov till Movimento de Trabalhadores Rurais Sem Terra, MST, som bildades 1984.

MST växte snabbt och antalet ockupationer ökade. Detta tvingade INCRA, det regeringsorgan som ansvarar för jordreformen, att köpa upp ockuperad jord som tilldelades de jordlösa bönderna och blev till bosättningar, s.k. asentamentos.

Vid MST:s födelse beslutades det att man skulle använda sig av ockupation som strategi för att driva igenom jordreformen. Arbetsgången i en ockupation är följande:

Först bestämmer MST att en ockupation ska genomföras i ett visst område. Sedan skickas ett antal aktivister dit som tar kontakt med lokalbefolkningen och talar med de lantarbetare som är intresserade av att delta i ockupationen. De och deras familjer samlas till några möten där de informeras om hur MST fungerar. Samtidigt påbörjas organiseringen av den kommande arbets-

heten. Under tiden letar man reda på jordegendomar som inte brukas eller missköts. Sedan bestäms det ett datum för ockupationen som av säkerhetsskäl är hemligt så länge som möjligt.

Ockupationen sker ofta i gryningen, därefter bygger man ett läger, ett s.k. acampamento. Nu inleds två parallella processer: MST begär att egendomen skall exproprieras. Samtidigt brukar jordägarna gå in med begäran till polisen att ockupanterna ska avhysas. Det är ett spel med opinionen, ofta har MST stöd av lokalbefolkningen. INCRA brukar inte vara så villiga att agera, de måste alltså tvingas opinionsvägen. Visar det sig att jordägaren inte brukar jorden eller missköter den påbörjar INCRA förhandlingar med markägaren om att köpa upp den. Om staten köper upp jorden formaliseras MST-lägret och kallas för bosättning, asentamento. Ett asentamento ägs av staten men brukas av lantbrukarna kollektivt. De får bidrag till hus och enklare infrastruktur som el samt krediter till jordbruket. I mars år 2000 fanns det enligt MST: s uppgifter 106 acampamentos med 50 000 familjer och 460 asentamentos med 250 000 familjer.

Det brukar ta tre-fyra år innan myndigheterna erkänner det legitima i de jordlösas krav. Under den tiden lever familjerna i enkla plasttält utan varken tillgång till el eller vatten. För det mesta brukar de inte heller bruka jorden utan väntar på regeringens godkännande. Istället försörjer sig de flesta på de jobb man kan skaffa sig och på stöd från organisationer som stödjer MST.

ger skolor

MST är inte den enda sociala rörelsen i Brasilien. Medan MST organiserar de jordlösa att ockupera jord, organiserar MTST, de taklösa förbund, hemlösa att ockupera misshandlad eller obrukad jord för att bygga upp bostäder och organisera ett nytt och rättvist samhälle.

P.g.a. den höga analfabetismen bland de jordlösa lantarbetarna är en av de första åtgärderna att starta en skola. MST har startat 1000 skolor för de fyra första årskurserna. Undervisningen bygger på Paulo Freires frigörande pedagogik, en alternativ pedagogik som ger utrymme för kreativitet och eget sökande efter kunskap. Man har även skolor för högre årskurser och bygget av en nationell MST-skola med politiska kurser är i full gång. Asentamentona har förutom egna skolor även egen sjukvård.

På den skola som tillhör ett asentamento nordväst om São Paulo träffade jag Jamil.

Asentamentot var ett av de första MST-lägren i São Paulo. Det ockuperades redan 1984 innan bönderna i området kände till MST. Jamil berättar att idén om en ockupation föddes i samband med att kyrkan hade en kampanj om allas rätt till jord. Ockupationen var dock autonom, men kyrkan och fackföreningen stödde den. Under ockupationen anfördes bönderna av polisen som försökte jaga bort dem från jorden eftersom jorden tillhörde delstaten. Kyrkan uppmanade bönderna till ickevåld, men när det inte fungerade beväpnade sig bönderna med hackor. 1987 kom bönderna i kontakt med MST och ökade därmed sin självständighet från delstaten.

Konflikten mellan bönderna och delstaten under just denna ockupation var, jämfört med andra ockupationer, relativt oblodig. Under de senaste tio åren har över 1000 människor mördats i konflikten mellan jordägarna och bönderna. På senare år har de stora jordägarna skapat egna grupper av vältränade militärer för att bekämpa MST. Detta har inneburit att många MST-aktivister med ledande positioner har förföljts och mördats.

Asentamentot omfattar 6 olika byar där 200 familjer är bosatta. I den första byn, som kallas agrovilla 1, där Jamil bor arbetar familjerna individuellt, däremot sker inköp och försäljning kollektivt. Många är emot det individuella produktions sättet. Det har dessutom visat sig att bosättningar som drivs kollektivt fungerar bättre på alla plan. Men eftersom staten ser kollektivt brukande av jorden som ett hot och eftersom delstaten fortfarande har en viss makt över asentamento

bl.a. genom det jordbruksstöd som betalas ut bedrivs jordbruket individuellt.

Under min vistelse på asentamento träffar jag även José. Han kom i kontakt med ockupations tanken genom kyrkan och till slut deltog han själv i en ockupation och bodde under ett års tid i enkla plasttält. Under den tiden utsattes José och hans kamrater för mycket höga påfrestningar. De blev bl.a. utslängda av polisen tio gånger och var varje gång tvungna att flytta på sig. De utsattes ständigt för problem med hälsan, fördomar från samhället och förtryck från polisen.

– Utslängningarna var värst, men tack vare enheten med de andra och tanken på att få egen jord gjorde att jag kunde hålla ut, berättar José. Dessutom samarbetade ockupanterna med bönderna från agrovilla 1 och 2 som redan fått sin jord.

José berättar att staten använder 70 procent av budgeten för jordreformen till propaganda för att smutska den. Statens repression har även inneburit att många aktivister i området har kastats i fängelse. Nyligen greps sex stycken ockupanter som nu sitter fängslade i ett av São Paulos fängelser.

MST är inte den enda sociala rörelsen i Brasilien. Medan MST organiserar de jordlösa att ockupera jord, organiserar MTST, de taklösa förbund, hemlösa att ockupera misshandlad eller obrukad jord för att bygga upp bostäder och organisera ett nytt och rättvist samhälle. MST och MTST är nära besläktade. De har t.o.m. ett gemensamt slagord.

”Utan jord på landet, utan tak i staden, tillsammans skapar vi ett nytt samhälle”

Under min tid i Brasilien besökte jag ett MTST-acampamento utanför São Paulo. Här var livsvillkoren betydligt tuffare än i MST-asentamentot. Invånarna lever trångt i enkla plasttält, marken är smutsig och torr och överallt ligger sopor spridda. Innan marken ockuperades användes den av maffian som avdumplingsplats för mördade människor.

Meiri, en kvinna som lever här, berättar om kampen de boende för och om områdets historia.

Hon berättar att marken ockuperades för ungefär ett år sedan av ca 350 familjer. Redan en

vecka senare fanns 12 000 familjer som ville flytta in. Det gjordes en väntelista och i dag bor här 3 500 familjer.

– Vi är en politisk favela och har inte låtit oss köpas upp trots att försök har förekommit. Därför har vi också flyttat ut boende som försökt spekulera sin jord. En del favelor startas av politiker endast i syfte att få röster, säger Meiri.

Invånarna har delat in sig i sex brigader á 30-40 familjer. I dessa har de diskussioner om sin samhällsutveckling. Vidare finns sektorer där invånarna arbetar med hälsa, utbildning, säkerhet, politisk skolning och kommunikation.

– Vi vill återerövra en folklig demokrati med självförsörjning och skydd för miljön. Ockupationen ger en känsla av makt över sitt liv, något som de boende aldrig känt, berättar Patrizia, en s.k. militant som arbetar frivilligt med att organisera ockupationer. Många av de boende är arbetslösa och har tidigare levt sina liv på gatan. Efter att de skaffat sig tak kämpar de för arbete, skola och sitt boende. Patrizia arbetar med att utbilda invånarna. Sedan januari har 700 personer börjat lära sig allt från att läsa och skriva till att ha höjt sin politiska medvetenhet genom politisk skolning.

Kampen om boendet för invånarna på favelan har hela tiden varit hård. Strax efter ockupationen började polisen för att köra bort dem. De lyckades inte men ett par dagar efter var de tillbaka då markägaren fått rätten att mota bort dem. Invånarna lyckades med hjälp av advokater för mänskliga rättigheter stoppa avisningen. Sedan dess har media spridit rykten om barnprostitution och drogmissbruk i området. Makthavarna vill köra bort dem eftersom den politiska favelan är ett hot mot det rådande systemet. En man berättar hur polisen kommit på nätterna och misshandlat boende i området. Tre dagar innan mitt besök fick de dock beskedet att de skulle bort. Troligen ligger korruption bakom beslutet. Om polisen försöker köra bort invånarna blir det blodigt. De kommer att barrikadera sig och kämpa för det samhälle som de lyckats skapa.

Så funkar det...

D.A. reder ut begreppen runt det här med ekonomi, klasser och vafan kapitalism är egentligen

TEXT: DANIEL JOSEFSSON & JONAS SVENSSON

Alla människor lever i ett samhälle. I själva verket är samhället en förutsättning för människans existens. Utan samhället skulle vi inte kunna överleva, och vi skulle inte heller kunna vara människor. Människa kan man endast bli i förhållande till andra människor. Inte ens en eremit skulle kunna existera om det inte fanns ett samhälle denne kunde avskilja sig ifrån. Samhället består inte av individer utan av alla de relationer som finns mellan individerna. Kom ihåg att samhället och staten är två helt olika saker. I ett samhälle kan det förekomma en stat precis som det i andra samhällen inte finns en.

Ett samhälle betyder att människor lever tillsammans under vissa bestämda förhållande till varandra. Exakt hur dessa förhållanden ser ut är något som skiftar mellan olika samhällen och som förändras under historiens gång. För att ett samhälle ska kunna existera så måste också människor existera. För att leva måste människorna i ett samhälle skapa (producera) allt de behöver för att överleva, mat, husrum, kläder och så vidare. Samhället måste alltså ha en ekonomi. Ekonomin är själva förutsättning för samhället och utgör därför dess grund. All samhälllig verksamhet baseras på ekonomin och grunden i ekonomin är skapandet, produktionen.

Mänsklighetens utveckling kan grovt indelas i några olika stadier, eller historiska epoker. Man brukar vanligtvis tala om stamsamhället eller urkommunismen, om slavsamhället, feodalismen och kapitalismen. Dessa indelningar innebär inte att utvecklingen sett exakt likadan ut världen över genom mänsklighetens historia. Men några mönster, framförallt gällande hur saker har producerats och hur ägandeförhållanden sett ut, löper som röda trådar genom historien.

Även om det vid en första överblick kan verka

som om i stort sett all mänsklig aktivitet och alla framsteg skett under de senaste århundradena måste man komma ihåg att det samhälle vi lever i bara är ett kort ögonblick i historien. Lite beroende på hur man räknar firar det kapitalistiska samhället någonstans mellan 300 och 500 år. Urkommunismen, eller stamsamhället, var ett utvecklingsstadium som existerade under hundratentals år.

Under denna epok, stamsamhället, fanns i stort sett ingen av den arbetsdelning som i så hög grad präglar vårt samhälle. Med arbetsdelning, eller specialisering, menas att den enskilde producenten specialiserar sig på något han eller hon är extra bra på. Samma sorts specialisering kan även gälla mellan regioner, nationer eller till och med världsdelar. Men någon sådan uppdelning existerade i stort sett inte under urkommunismen. Mot slutet av perioden skedde en första arbetsdelning framförallt hos de rent nomadiserade stammarna, en arbetsdelning som var en uppdelning mellan män och kvinnor, där vissa uppgifter sköttes av mannen och vissa av kvinnan. Det var snarare undantaget som bekräftar regeln än något allmänt mönster. Under den här tiden var ägandet kollektivt och man arbetade också för hela stammens överlevnad, inte för sin enskilda framgång.

Något som kallas "den neolitiska revolutionen" bröt stamsamhällets kollektiva mönster. I stället för att försörja sig som jägare och samlare blev folk bofasta och började odla jorden. Antagligen började detta med att vissa stammar slog sig ner i områden med god tillgång på föda, och att man så småningom blev helt bofasta och började bruka jorden. Då detta var något helt revolutionerande i den mänskliga utvecklingen brukar man tala om en neolitisk revolution.

Denna revolution i utvecklingen och omstört-

ning av gamla produktionsmönster födde fram den historiska epok som brukar kallas slavsamhället. Här uppstod det första klassamhället med två tydliga klasser - slavar och slavägare. De första slavar var kvinnor, bundna till hushållet eller vissa slitsamma sysslor. Snart fylldes slavklassen på med det "överskott" av människor som kom till genom en befolkningsexplosion, men också genom krig och folkvandringar. Slavar var slavägarnas ägodelar, likställda med ett föremål, ett dött ting som kunde köpas säljas eller förbrukas. Hela samhället byggde snart på detta system, ett slavsamhälle hade uppstått. Tydligast såg man dessa mönster i de "klassiska" kulturen i Grekland och Rom, men också i Japan och i Kina.

Precis som urkommunismen övergått i slavsamhälle så resulterade utvecklingen så småningom i slavsamhällets kollaps och uppkomsten av ett nytt produktionsätt - feodalismen. Nu fanns inte längre en klass av slavar som likställdes med förbrukningsbara föremål, och därmed inte heller en klass av slavägare. I stället hade nya maktförhållanden uppstått. Oftast livegna jordbrukare var genom personliga beroendeförhållanden och hotet om våld knutna till adelsmän och storbönders storgods. Under feodalismen fanns det framförallt två samhällsklasser, adeln och jordbrukarna, bönderna.

Runtom i världen, med början i Italien, växer större städer fram, där en självständig borgarklass tar form, som inte är knuten till gamla feudala produktionsmönster. Än så länge var denna klass av köpmän liten och utan något större inflytande, men precis som tidigare epoker gått under bar denna borgarklass med sig fröet till förändring. Det kapitalistiska samhället börjar ta form.

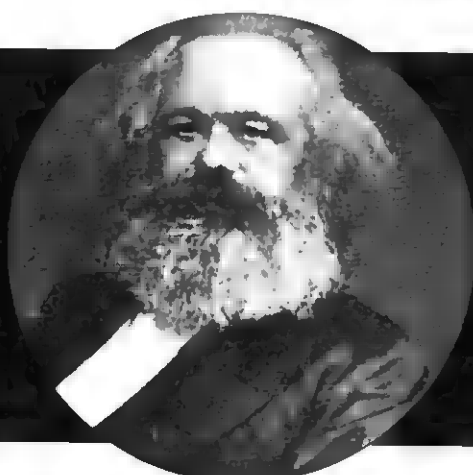
Under kapitalismen produceras inte i första

Att genomföra våghalsiga aktioner och mäktiga demonstrationer är oftast fan så mycket roligare än att begrava sig i tung politisk teori.

Men för att övertyga, agitera, diskutera – kort sagt föra ut sitt budskap – krävs det mer än att vara skicklig på att affischa. Det krävs också att man förstår hur, och varför, samhället fungerar.

Det här är första delen i en artikelserie som förklarar samhället utifrån vår historiskt-materialistiska grundsyn. Det är inte en artikel man skummar igenom över en fikapaus, men det är inte heller tanken. Språket kan vid en första anblick verka lite väl torrt, men läs en bit i taget, och fundera över innehållet. Du har tills nästa nummer på dig, då artikelserien fortsätter.

hand nyttigheter, alltså saker som man har nytta av och ett direkt behov av, utan i stället varor. Man producerar inte för att det finns ett behov av något utan för att man hoppas kunna sälja sin produkt och därmed tjäna pengar. Det producerade övergår då från att vara en nytting till att bli en vara. Under tidigare historiska epoker fanns inte detta fenomen alls i samma omfattning - det är tvärtom något ganska unikt för just kapitalismen. Tidigare producerade man i första hand för att möta ett direkt, samhälleligt behov. Folk behövde äta och följaktligen producerades mat. Under kapitalismen producerar man i stället för att tjäna pengar. Folk behöver äta och följaktligen produceras tv-apparater, helt enkelt. En vara är alltså någonting som är producerat för att byta bort på en marknad.

Anledningen till att man inte skapar det man själv behöver är för att det är effektivare att var och en gör det man är bäst på. Detta är effekten av arbetsdelningen i samhället. På grund av det kan en "vara" ha två sorters värden, lite beroende på vem som vill ha den och till vad. Först och främst har varan ett bruksvärde, vilket är själva orsaken att den tillverkas. Bruksvärden är det nyttiga med ett producerat föremål. En jackas direkta bruksvärde för dig och mig är att den håller oss varma, en stols direkta bruksvärde är att den går att sitta på, o.s.v. Att ett föremål har ett bruksvärde gör det inte till en vara. Till exempel har ju luft helt klart ett bruksvärde, men det gör inte luften till en vara - åtminstone inte än, ska väl tilläggas. En sak blir en vara när man byter den mot något annat föremål. Om jag till exempel tillverkar en mängd jackor, så kommer jag antagligen bara behöva en eller ett par av dem. Resten kan jag byta bort mot annat jag behöver. Därmed uppstår en varucirkulation. Denna varu-

cirkulation brukar ibland förkortas "V - V", alltså att en vara byts mot en annan.

Det går egentligen inte att jämföra olika varors bruksvärde med varandra och därmed byta varorna mot varandra. I stället måste varan få ett annat värde, ett bytesvärde. När man byter varor så byter man ett bytesvärde mot ett annat bytesvärde, av samma storlek. Det här kan låta en aning krångligt, men är egentligen ganska grundläggande och enkelt. Det är svårt att jämföra olika varors bruksvärde, eftersom föremålen antagligen är mer eller mindre viktiga för olika personer. En person kanske har en enorm nytta av något som någon annan inte behöver alls. En bil kan vara enormt värdefull för en person, men antagligen fullständigt värdelös för den som inte har körkort. Varuutbytet kan alltså inte fungera enligt den principen, att en varas bruksvärde byts mot en annan varas bruksvärde. I stället får varorna ett bytesvärde, så att en marknad kan uppstå.

Att byta en vara mot en annan är i längden både opraktiskt och ineffektivt. Om jag tillverkar skor och behöver mat, är det osäkert om bagaren som jag vill ha bröd från vill ha skor i samma omfattning som jag vill åt hans bröd. Med andra ord är det inte något bra system att byta en vara mot en annan. I stället uppstår ett system med en speciell bytesvara. Det finns oftast en vara som alla vill ha, helt enkelt eftersom man vet att alla andra också vill ha den. Denna vara går alltså alltid att byta. I utvecklade system använde man sig ibland av till exempel boskap och slavar som bytesvara. Det var sådant som alla ville ha och som i princip alltid behövdes. De varorna slits dock i längden ut och förlorar sitt värde, och att ständigt ha med sig en uppsättning slavar och kor utifrån man vill göra affärer kan ju vara en smula opraktiskt. I stället skapades ett system

där man använde ädelmetaller som bytesvara - t.ex. guld och silver. Dessa ädelmetaller präglades till mynt med samma vikt och därmed samma värde. På så sätt uppstår pengar och ett pengasystem.

Här måste vi alltså överge den gamla cirkulationsprocessen som vi beskrev ovan, alltså "V - V" I stället byter vi det vi producerar mot pengar, som vi sedan kan använda för att byta till oss det jag behöver. Denna process brukar förkortas "V - P - V". Här händer det något viktigt. I stället för att producera för att möta ett direkt behov - bagarens behov av skor - producerar man nu för att kunna få tillgång till pengar. Här börjar vi alltså skönja det kapitalistiska samhället och dess produktionssätt, som vi berörde ovan.

Nu uppstår också möjligheten till att samla på sig skatter, pengar, rikedomar. Att samla på sig pengar inte för att man har ett direkt behov av att byta till sig någonting annat på en marknad, utan för att det är ansamlandet av pengar i sig som lockar. Men det är inte att ha pengarna liggande som lockar - särskilt många Joakim von Anka har egentligen aldrig funnits. Inte heller lockar det den som vill bli rik att spendera alla sina pengar igen. Istället vill man att ens pengar ska växa i värde. Man vill använda pengarna för att köpa varor, som man sedan kan sälja för att på så sätt få mer pengar. För att fortsätta med tråkiga ekonomiska formler, har vi här vänt på "V - P - V". I stället har det system som nämndes ovan uppstått, alltså "P - V - P". Det är med anledning av det här varuutbytet som de första kapitalistiska orienterade köpmännen uppstår. De är inte själva producenter, utan använder sina rikedomar, sina pengar, för att kunna tjäna mer pengar genom handel. De använder sina pengar som kapital.

Magnus Carlsson har just avslutat ett par Trivial Pursuit på restaurangen Folkhemmet på söder när musikbandspelaren gör ett litet stopp för att säga till att jag glömmit att ta med kassett B/A till honom och musikern Stefan Sundström (som man skulle göra för att musikern ska veta vilken sorts musik de har att göra med).
— Det är lugnt säger Magnus, det numret har jag redan läst.

weeping willows

tårpilar med rötterna i punken

Weeping Willows har nosat runt och grävt upp begravda musikkadaver i 15 år nu. Lite 15 varje har kommit i dagern, spunnits 15 i deras bitterljuva musiktråd och försetts med kärlekstörstande 15. Under tiden har de gått omkring och utgivit sig för att 15 riktigt reko söderkisar. Är det bara 15 vacker yta? Vi bestämde träff med Stefan och Magnus för att skrapa på lacken, och avlägger här rapport:

Bandet Weeping willows är numera välkända, de har släppt tre väl emottagna skivor, den senaste Into the Light i november i år. Men bortsett från Magnus karaktäristiska och vackra röst, hans förtvylade texter, och de ovanligt smetiga och notalgiska arrangemangen som gått rakt in i folks hjärtan, är det tillfälligheternas tillfälligheter som gjort att allting gått vägen.

- Vi startade 1995, berättar Stefan. Då spelade fyra av oss i Apache, Stefan Sundströms band. Magnus jobbade på restaurang Kvarnen och höll inte alls på med musik. Ja, förutom att han och hans kompisar hade ett skojband, som var fruktansvärt kasst.

- Vi hette HillyBilly Boys och kunde inte ens stämma instrumenten, intygar Magnus. Vi spelade Hank Williams-låtar bara för att det var så ute.

- Vi såg dem uppträda, det satt knappt ihop. Det enda som det samman var att Thomas höll takten på en tamburin. Och Magnus bara sjöng som en gud. Vi kände honom sedan innan, men vi hade ingen aning om att han kunde sjunga. Vi blev helt chockade. Sedan började vi repa ihop och för att få spelningar började vi fixa fester. Vi tyckte att det skulle vara fräckt med ett kostymband som spelade i ena hörnet, så vi blev det bandet själva. Vi spelade mest covers tillsammans, rockabilly, country och sånt.

- Vi gick till systemet och köpte en jävla massa öl, sedan fick våra kompisar spela skivor, vi spelade och det var proppat med folk och sen gick plötsligt värsta snacket, fortsätter Magnus.

- När man kände att folk blev berörda av det man sjöng, och att man var bra på något, det var så jävla roligt. Jag ser fortfarande det här mer som något jag gör för att slippa jobba än som ett jobb, säger Magnus.

- I samma veva började vi testa att göra lite egna låtar. Och de blev liksom i samma anda som de covers vi gjorde, alltså storslagen sentimental amerikansk sextitalsmusik. Sedan skickade vi ut en demo. Man var inte alls sådär pådrivande som man måste vara, ringa runt till skivbolagen och vara aktiv. Så det hände inget, berättar Stefan.

- Nä, det var dom som hade tantogården, som gav demon till Terry Ericson, som hade demosidan i tidningen Pop. Så fick Andres Lokko, som också skrev på Pop, tag i den och han tyckte den var så jävla bra och gjorde en artikel om oss, säger Magnus. Och då ringde alla skivbolag, utan att ens ha hört oss. Andres Lokko, han hade sån jävla makt.

Ni har medverkat på stödskvivor för frälsningsarmén och hjärt-lungfonden, ni har varit med på hyllningsskvivor till Nationalteatern och Cornelis Wreeswijk. Och i intervjuerna med er som jag läst är det väldigt mycket Clash, Hammarby fotboll och ölhallar på söder. Är det bara en arbetarromantisk image ni odlar eller...
- Vi kommer ju allihop från punkrocken nånstans, säger Magnus, flera av oss spelade i punkband på 70- och 80-talet.

- Ja, alla ens kompisar var ju syndikalister på den tiden, jag var med startade Kafé 44 och arbetskollektivet det ligger i, vi repar fortfarande där, berättar Stefan. Vi har väl egentligen slagit oss ut från punken... men samtidigt... Jag minns en spelning på (den legendariska reds anm.) punkfestivalen Raj harder, vi stod och spelade vackra ballader för punkarna, och jag fick en sån punkkänsla! Det är punk, fast vi angriper saker från ett annat håll..

Men när jag läser texterna ser jag bara en massa kärlek och känslor. Jag undrar, finns det inget annat ämne 15 kan beröra dig tillräckligt för att du ska skriva om det?

- Jag har skrivit låtar om andra ämnen., svarar Magnus. En text som är kanske är den jag är mest stolt över, den var verkligen politisk. Men låten funkade inte riktigt med den skivan, så den plockades bort, det blev jag lite ledsen över, då försvann ju liksom det spektrat. Och Touch Me, skulle inte den vara politisk? Den handlar för mig om samhället och... mänsklig kontakt.

- Alltså, jag vet ju att syndikalister är emot vårt politiska system, men jag måste säga att jag röstar. Jag tror på det, att man väljer några, som får ta vissa uppgifter. Men sen får man ju se till att de sköter sig, säger Magnus. I år känns det jätteviktigt att rösta, se vad som händer i Frankrike!

- Men så känns det ju hela tiden, att när man går och röstar, röstar man ju hela tiden emot nånting, säger Stefan. Jag har varit soffliggare och allt möjligt. Men det blåser ju högervindar över hela Europa, man är rädd att det ska komma riktiga högerextremtister som blir stora här...

- Att gå till vallokalen och lägga i en blankröst som nån sorts protest är ju totalt slöseri. Det är ju ingen som bryr sig om blankröstare eller soffliggare, hur högt eller lågt valdeltagandet är. Som det är nu är det bättre att bara rösta på nåt, tycker Magnus.

- Det kallas ju demokrati ändå, även om inte ens hälften röstar, USA är ju ett bra exempel på det.

- Det debatteras ju aldrig, varför är det lägre valdeltagande? Är det för att folk inte bryr sig? Det tror inte jag.

Det pratas ju en del om att Stockholm har blivit så förändrat de senaste åren...

- Ja det är fruktansvärt! Jag tycker det är jättehemskt, jag menar den här

Bilarna på Kuba...

Kubas ekonomiska system är komplicerat. Trots att jag är väldigt positiv till statligt ägande, så hade jag svårt att förstå att de färgglada snabbmatskedjorna och många av de stora jordbruken som ligger utspridda över ön inte är privata.

För att få grepp om historien så jag pratade med människor jag mötte och besökte Revolutionsmuseet i Havanna. Väggarna är täckta med texter och olika diagram som förklarar hur jordbruket och industrin utvecklats efter revolutionen. Det var svårt att hålla isär årtalen och händelserna; 1956 - Castros misslyckade försök att störta Batista, 1959 - revolutionen, 1961 - USA och exilkubaner går iland vid grisbukten, 1962 - den sk Kubakrisen.

Efter någon dag slog det mig att det finns ett enkelt sätt att lära sig lite om Kubas ekonomiska historia utanför museets väggar. Nämligen genom att titta på bilarna.

Bilarna på Kuba är många. De som rullar är något fler än de som står uppställda på tegelstenar. Alla kan de delas in i tre kategorier, för-revolutionära, sovjetiska och efter-sovjetiska utifrån tidpunkten då de kom till Kuba. De för-revolutionära är stora, flådiga 50-tals-amerikanare med spejsig design och kromade detaljer. De importerades före revolutionen och kan ses som symboler för det klassamhälle och det kapitalistiska system som rådde då.

De sovjetiska är av märken som Lada och Vaz. Då USA infört handelsblockad fick Kuba vända sig till det forna Sovjetblocket för att få sälja sitt socker och fick i utbyte bland annat små, fyrkantiga bilar, helt utan onödiga detaljer.

De post-sovjetiska bilarna karakteriseras inte av likhet utan av mångfald. Gemensamt är dock att de är nya. Efter Berlinmurens och öststaternas fall stod Kuba utan sina tidigare handelskamrater och drabbades av en ekonomisk kris. Castro tvingades öppna upp landets gränser och släppa in US-dollar på ön efter trettio år av pesomonopol.

Jakten på US-dollar har kommit att bli allt annat överskuggande för många kubaner. Den växande turismen ökar tillgången på dollar i landet och en dollarklass har vuxit fram. Befolkningen kan delas upp i de som har tillgång till dollar, genom släktingar i utlandet eller jobb inom turistbranschen, och de som inte har det. De som har dollar kan köpa alla de varor som det annars är brist på i någon av de nya dollaraffärerna med en prisnivå som i Sverige.

Men till skillnad från sistnämnda grupp i de övriga länderna i Latinamerika, har de dollarlösa på Kuba rätt till gratis utbildning, bra sjukvård och billig bostad.

Om du funderar på att åka till Kuba råder jag dig att strunta i guideböckernas dollardyrkan. Växla in massor av Kubanska pesos och njut av åkturer i de för-revolutionära bilarna, av femtio-öres glass som säljs på gatan och av att ta bussen till stranden tillsammans med Kubanerna istället för turisttaxi.

Kuba är inte någon sann demokrati, i likhet med resten av världens länder, men de har lyckats leva vidare som en planekonomiskt moln vid USAs horisont, som en tagg i USAs vänstra stortå, när andra socialistiska regeringar i Latinamerika krossats av USA. Dessutom är det en vacker ö med en underbar befolkning - om man kommer förbi utan av dollarbegär.

CATHERINE ÅKERBLOM

privatiseringshärvan, säger Magnus. Jag är ju i princip för en syndikalistisk idé om att hjälpas åt och att bryta centralmakten. Men då måste ju alla vara med på det. Annars måste man ju tvinga folk att ge bort sin rikedom och det skulle innebära revolution, och det är ju ändå inte det man vill. Då är det bättre att ha ett stort, demokratiskt valt parti som kan sätta press på de rika och säga "nu får ni fan betala mer i skatt".

- Men det finns ju inget sånt parti idag. Jag menar sossarna, de är ju inte det partiet längre, säger Stefan.

- Nej, men de borde vara det!

- Fast, för oss är det ju lite extremt... Vi har vårt band, vi är våra egna chefer. Vi äger vår replokal kollektivt. Vi umgås nästan bara i såna här kretsar, det blir liksom lite ett annat samhälle, tycker Magnus.

- Samtidigt så bor man ju i en lägenhet som snart blir bostadsrätt. Och nåt som gjorde mig så förbannad var när jag blev tvungen att spekulera med mina pensionspengar. Jag vill fan hellre ha dem i madrassen! Jag tycker det är så jävla vidrigt! Och alla jävla privatiseringar, vad fan tjänar jag på att det kommer post fem gånger om dagen?! Ingenting!!! Bara för att de ska tävla om vem som är billigast och sänka lönerna för brevbärarna som kutar i trapporna. Vissa saker, kan man inte bara samsas om dom? Det är fan helt otroligt, säger Stefan upprört.

- Jag hatar hela jävla skiten. Jag vill ha televerket!

- Gratis tunnelbana!

- Statlig el! Jag vill ha en statlig jävla hyresrätt! På så sätt tycker jag det ska fungera, dom här viktiga sakerna, vård och skola, servicegrejer, de ska vara gemensamma, de ska inte vara vinstdrivande, säger Magnus.

- För dom som har pengar är det ju rena vilda västern, de kan göra precis vad som helst.

- Det där kan ju bara ändras genom att folks attityder ändras. Att folk börjar tycka att det är coolt att dela på saker. Som det är nu tänker alla bara på sig själva. Jag tror inte människor är sådana i grund och botten. Det är när fejk bara. Folk är rädda att inte hänga på racet och hamna utanför.

- Ja, precis.

- Inte konstigt att unga killar blir nassar. Eller att folk blir religiösa... Jag fattar det, om inte orkar tävla, då finns det inga alternativ. Det är inte alla som är starka nog, säger Magnus.

Hur ska man förändra det?

- Jag vet inte hur man ska förändra det. Så länge medierna är med på det där... "Så här slipper du skatta för det och det" med en extra bilaga liksom. Det kommer att vara svårt.

TEXT: KARIN NYMAN
FOTO: SEBASTIAN LINDSTRÖM

Venezuelas populäre president Hugo Chavez

Folkligt motstånd i Venezuela

Den 12:e april tvingades Venezuelas omåttligt populära president Hugo Chavez avsäga sig presidentämbetet till förmån för den venezuelanska företagarföreningens, motsvarigheten till Svenskt Näringsliv, ordförande Pedro Carmona. I ett direktsänt TV-tal klar gjorde arméchefen Efraim Vasquez att delar av officerskåren och armén låg bakom vad som i praktiken var en statskupp. Hugo Chavez sattes i husarrest på en militärförläggning och rykten florerade om att han skulle komma att åtalas och dömas i en militärdomstol.

Dagarna innan Hugo Chavez fall präglades av kaos och gatustrider mellan Chavezanhängare och demonstranter. Torsdagen den 11 april urartade en regeringskritisk demonstration med 12 döda och hundratals skadade som följd. De första uppgifterna som spreds över världen hävdade att det var arméns krypskyttar och Chavez-trogen arbetarmilis som låg bakom dödssträpningarna. Det var den ursäkt som kuppmakarna också väntat på. Dagen efter, den 12 april, tvingades Hugo Chavez avgå från presidentposten. Arméchefen Vasquez förklarade i ett tv-tal att "... jag var lojal mot er in i det sista... men dåden i dag kan jag inte tolerera." Chavez sattes i husarrest och verkade först helt utmanövrerad.

Den nye presidenten Pedro Carmona tog redan sin första arbetsdag beslut om att upplösa nationalförsamlingen och att riva upp en mängd dekret och lagändringar som Chavez genomfört, eftersom dessa enligt Carmona "... stred mot den privata äganderätten." Vilka intressen som låg bakom kuppen blev allt mer tydligt. Oberoende bedömare hade i

månader varnat för att USA förberedde sig för att göra sig av med den bångstyrige Hugo Chavez, inte minst för att USA är beroende av import av venezuelansk olja. Ganska snabbt framkom att såväl USA:s vice arméattaché i Venezuela, James Rodgers, som Ronald MacCammon, överste i USA:s armé, hade mycket täta förbindelser med Efraim Vasquez, Pedro Carmona och de andra kuppmakarna. Bl.a. upprättade de två amerikanska "rådgivarna" kontor i kuppmakarnas högkvarter dagarna innan kuppen, och förde också över hundratusentals dollar till militärernas konton. Vita Huset var inte heller sena att hälsa den nye presidenten hjärtligt välkommen till sitt ämbete. I efterhand verkar det tydligt hur den venezuelanska borgerligheten, genom Företagarföreningen, slutit en allians med det Chavez-fientliga USA. Chavez har länge varit en nagel i ögat på amerikanska intressen i Sydamerika, då han stått för en progressiv och anti-imperialistisk politik. Chavez är utan tvekan en av Sydamerikas mer populära presidenter - han har vunnit flera val med en överväldigande majoritet, främst på grund av att han lyckats mobilisera Venezuelas fattiga arbetare och bönder. Hans presidentämbetsperiod har kantats av manövrerande mellan de radikala krav som arbetarklassen och bönderna ställt, och de starka amerikanska intressena i Sydamerika, i Venezuela manifesterad i bl.a. högervidna arméofficerare och mutade fackpampar. Ett visst missnöje med Chavez har också funnits bland de välmående mellanskikten i Venezuela, och det var framförallt dessa som gick ut och demonstrerade mot presidenten den 11 april. Även om Chavez presi-

dentperiod långt ifrån infriat alla de löften han gav när han valdes till president, så är han fortfarande omåttligt populär bland fattiga arbetare och bönder. Under presidentperioden har det också genomförts omfattande nationaliseringar och ekonomiska reformer som gjort livet i Caracas käkstäder åtminstone lite mer uthärdligt. Chavez täta kontakter med Kubas president Fidel Castro har också väckt lika mycket avsky i Washington som det väckt glädje hos Venezuelas arbetare och bönder.

Även om det till en början verkade som om officerskåren rott sin kupp i hamn - bl.a. med hjälp av Caracas högerinriktade borgmästare - så var det framförallt en sak kuppmakarna inte hade räknat med: Chavez omåttliga folkliga stöd. Ganska fort blev det tydligt att varken arméchefen eller den nye presidenten hade något särskilt stort stöd i den venezuelanska armén. När Caracas arbetarklass förenades med fattiga arbetare och bönder från hela Venezuela i jättelika demonstrationer till stöd för den störtade presidenten, vägrade lägre militärbefäl liksom de meniga soldaterna att ingripa mot de protesterande. I stället utbröt kortare strider mellan Chavez-trogen milis och Caracas poliskår. Oklara uppgifter om flera dödade florerade, men det var svårt att få någon klarhet i vad som egentligen hände i Venezuela. Så, den 14 april kablades nyheterna ut över världen: Hugo Chavez hade återvänt i triumf till presidentpalatset, hyllad av hundratusentals anhängare och lojala styrkor ur armén som tidigare hade återtagit presidentpalatset. Statskuppen hade misslyckats tack vare den enorma folkliga mobiliseringen.

DANIEL JOSEFSSON

Antifascism i Motala

Motala ■ ■ stad ■ ■ på den senaste tiden bröttats med allt värreproblem med nazister, och som ett brev på posten i sådana här sammanhang, mot fascismen passiva kommunpolitiker. Medlemmar från SUF Motala har haft ■ ■ problem ■ ■ våldsamma nazister. Flera SUF: are har misshandlats och hotats, ■ ■ den grövsta misshandeln inträffade i augusti förra året.

Kulmen på nazivågen nåddes helgen den 18 och 19 maj, då nazister samlades från både Sverige, Norge och Danmark för att fira en nyligen frigiven nazist, Richard Pettersson som avtjänat ett tvåårigt fängelsestraff. Den 18 maj marcherade ett trettiotal av nazisterna genom Motala, i vanlig ordning utan att den annars så offensiva ordningsmakten behagade ingripa. Nazisterna fick marchera oemotsagda. Men redan dagen efter hölls en protestdemonstration mot nazisterna, arrangerad av syndikalister från Motala.

- Vi var ju tvungna att göra någonting, för att visa vårt missnöje med nazisterna, berättar Anders från SUF Motala.

På bara ett par timmar lyckades man samla ett femtiotal Motalabor, mestadels syndikalister men också andra som känt sig hotade av nazisterna, utlandsfödda svenskar från Kurdistan och Bosnien. Vid 17.30 på söndagskvällen samlades man under rödsvarta fanor bakom frontbänderollen "Nazistfritt Motala", där man höll ett kort möte. Sedan gick demonstrationen ut till området Ekön, där nazisterna befann sig.

- Polisen var ganska grinig och tyckte att vi "ställde till det", men annars fick vi bara bra respons. Östgöta-korrespondenten t.ex. skrev ■ ■ bra artikel om vår demonstration.

Demonstrationen var helt spontant ordnad genom en telefonkedja, så att med så kort varsel lyckas visa upp ett motstånd mot nazismen får nog betraktas som väldigt lyckat.

Syndikalister har länge fört fram parollen "Ingen plattform åt fascisterna". Demonstrationen i Motala var ett lyckat exempel på hur man kan omsätta sådan verksamhet i praktiken.

DANIEL JOSEFSSON

KRÖNIKA:

Motståndshelg
i Malmö

Den 21 april förra året stoppades den frihetliga delen av en demonstration riktad mot Ekofin, EU: s finansministermöte. Drygt 250 människor greps och flera misshandlades av polisen. Nu, ett år senare, ville SUF-Malmö, SUF-Lund, Autonomt Motstånd m.fl. visa att vi inte låter oss tystas. En motståndshelg anordnades helgen den 19 till 21 april, där höjdpunkten var en demonstration med nära 600 deltagare som fortsatte den demonstration som avbröts för ett år sedan.

Förutom demonstrationen arrangerades också en stödfest för Direkt Aktion där två band från Malmö respektive Kalmar, "Those Pityful Men" och "D-takters", spelade. Festen arrangerades av SUF- Malmö. Nästa kväll anordnades gatufest, där Timbuktu och en del lokala förmågor spelade. Förutom allt detta arrangerades också föredrag m.m. på Café Glassfabriken i Malmö.

DANIEL JOSEFSSON
JOANNA, SUF-MALMÖ

Argentina:
arbetarna råder
över både fotbollen
och revolutionen

Det ekonomiska kaoset i Argentina verkar slå mot alla samhällssektorer, utom möjligen mot en - den argentinska nationalsporten fotboll, som fortfarande lever vidare. Efter mer än ett halvår med protester mot den ene presidenten efter den andra, mot korrupta regeringar som öppet har tungan långt upp i IMF:s och WTO:s rövhål, så har folk fullständigt tröttnat på allt vad presidenter och regeringar heter. Så när ett mindre block demonstranter skanderar hyllningar till "presidenten" verkar det först lite underligt. José, en ung f.d. stålverksarbetare från Buenos Aires förklarar detta med att "presidenten" på senare tid blivit synonymt inte med de korrupta presidenter som störtat folket i ekonomiskt fördärv utan - Diego Maradona. Inte för att folket vill se några nya presidenter alls. Slagordet är en travesti på "Zidane - Presidente!" som skanderades efter Frankrikes VM-seger 1998.

Där andra delar av samhället fullständigt verkar ha brakat samman, lever fotbollen vidare. Även om spelarlönerna och vederlagen till tränarna blivit klart mindre och i många fall helt uteblir, så går folk fortfarande på fotbollsmatcher. José berättar att de flesta inte längre har råd att betala för att gå på match, något som löst sig själv genom att nästan alla plankar in. Undantaget är Argentinas arbetarklasslag nummer ett - "Boca Junior". I takt med att folk blev allt fattigare så sänkte klubben också sina biljettpriser, så att läktarna fortfarande var välfyllda. "Boca Junior" var också Diego Maradonas hemmaklubb, och Maradona är inte den ende radikale spelare som spelat på Boca Juniors matcher. När Boca mötte River Plate, en klubb som får Djurgården att framstå som ett arbetarlag, bar Boca Juniors spelare in en jättelik banderoll med texten "Makten till folket" under enormt jubel från läktarna.

Argentinas borgerlighet kommer med all säkerhet att utnyttja fotbolls-VM som ett sätt att försöka överbygga de sociala striderna i landet, även om de knappast kommer att lyckas. Det folkliga motståndet, som det rapporterades om främst under vintern, har inte mattats av. Tvärtom har de revolterande argentinarna funnit fastare former och strukturer för sitt motstånd. De folkliga råd som spontant bildades i och med generalstrejker och demonstrationer har antagit fastare former och börjat samarbeta. José berättar att folkråden alltmer tar över den verksamhet som den argentinska staten inte klarar av. Det rör allt från sophantering, upprätthållande av ordningen, mattransporter, fattighjälp - och kollektiva resor till fotbollsmatcherna.

- Folk har tappat all tilltro till staten och storföretagen. Precis all. Och det har inte ersatts av uppgivenhet, utan av revolutionär glöd, av viljan att själva förändra, att själva styra sina liv. Och ja, av ett revolutionärt medvetande, säger José.

Vad vi ser är början till en folklig revolution i Argentina. Och, till skillnad från vad borgerlig media skriver, rör det sig om en arbetarklassens och de fattiga böndernas revolt - inte om någon "medelklass-revolt" som t.ex. DN vill få oss att tro. De argentinska makt-havarna kommer säkert att försöka kväsa upproren med alla medel. Men en sak är säker - fotbollen kommer inte att vara det som får de argentinska klasstriderna att mattas av.

DANIEL JOSEFSSON

Stöd de fängslade
efter toppmötet i
Göteborg!

med att ... de ...
... och ...
fall du ... dina ...
... oss.
... 276
... Lotts
minnes ...
Tel ... 96

Allt du behöver för att klara sommarjobbet

Får du skit på sommarjobbet? Tror du att det inte går att göra något åt det bara för att du är ung och inte är med i facket? Läs D.A:s kampskola för sommarjobbare och gå tillbaka och läxa upp arbetsledningen...

Även ■■■ det ■■■ mörkt ut så finns det saker att göra. Det enda som behövs är ■■■ smula solidaritet. D.A. har pratat med en sommarjobbare som vill vara anonym men ■■■ tillsammans med sina medarbetare satte chefen på plats.

– Jag jobbade på ett litet postkontor med drygt trettio anställda. Denna sommar var kontoret mer en byggarbetsplats än ett postkontor eftersom hela huset höll på att byggas om. Trots detta skulle arbetet i lokalerna fortsätta som vanligt. Det borrades mitt på dagarna, byggdammet yrde och höga ljud kom överallt ifrån. Lastbilar stannade precis utanför dörren och släppte in massa avgaser i kontoret, det läckte in vatten från taket och bara någon vecka innan jag började jobba där hade en stor sten fallit ner mitt i lokalen.

Ventilationssystemet hade tagits bort och vi hade blivit lovade att omedelbart få en ersättningsmaskin, men flera veckor hade gått utan att något hände. Det blev värmebölja ute och inne på kontoret steg temperaturen till 35 grader. Skyddsombudet och den fackliga representanten pratade med chefen som lovade att vi skulle få ett kylaggregat för att vi över huvud taget skulle kunna vistas i lokalerna.

Maskinen som kom verkade vara hittad i någon gammal källare någonstans. Den var gigantisk och mycket omodern. Installationen av den skedde inte heller smärtfritt, den tog flera timmar och flera proppar gick. När den väl kom igång lät den fördjävligt, som om det inte var nog med alla andra ljud. Den höll i två dygn, sedan började den släppa ut varmluft istället.

Vad gjorde ni åt det?

– Den fackliga representanten på kontoret gick och pratade med chefen som lovade förbättring till dagen därpå, men ingenting hände. Jag mådde illa och hade huvudvärk på grund av värmen och bullret.

Vi anställda beslöt att ha ett möte. Vi pratade om vad vi skulle göra och kom gemensamt fram till att vi skulle arbetsvägra tills någon förbättring hade gjorts. Trots detta gick tyvärr de flesta tillbaka till arbetet direkt efter mötet. Till slut var vi bara sex personer kvar; jag, en till sommarvikarie och fyra ordinarie anställda varav en av dem var facklig representant.

Det tog flera timmar att få tag på chefen. Då var förmannen den enda han ville prata med och han sa att värmen skulle vara fixad på en halvtimme. Två timmar gick, med tre minifläktar som enda förbättring. Chefen gick till slut med på att prata med oss på telefon, men han vägrade fortfarande att prata om arbetsmiljön. Det enda han hade att säga var att han skulle räkna detta som vild strejk om vi inte återgick till arbetet. Om vi gjorde det skulle vi slippa följder, men om vi inte gjorde som han sa skulle han ta till rättsliga åtgärder.

Eftersom ingen av oss hade någon vidare lust att betala stora skadestånd gick vi tillbaka till postsorteringen. Det var bara en timme kvar av arbetstiden och vi gjorde klart för kontorschefen att vi inte tänkte jobba någon övertid. Detta ledde till att posten till flera hus inte delades ut denna dag.

Dagen därpå var den fackliga representanten

kallad upp på ett möte med chefen. Vi tyckte det var fel att han ensam skulle stå ansvarig för det som skett och visste att chefen inte var att leka med. Vi bad därför chefen att komma ner från huvudkontoret till vårt kontor, men det gick han inte med på. Då bråkade vi med förmannen som blev skraj och som till slut övertalade chefen att komma ner. Det krävdes alltså en förman för att få ner honom. Det var då det bästa började. Han ställdes, inför hela kontoret, till svars för att han inte fixat värmen trots att han haft flera månader på sig, för att han ljugit folk rätt upp i ansiktet och alla andra fel han begått.

Hur reagerade han?

– När han kände sig alltför trängd började han som försvar prata om vilka dåliga servicemännskor vi var som vägrat arbeta och sa att det skulle bli rapporter på alla oss som deltagit. Detta trots att han lovat att det inte skulle bli några följder om vi gick tillbaka till arbetet. När vi påpekade det svarade han att arbetet inte hade slutförts. Och det hade det ju inte heller, men det hade han inte sagt något om. Då började folk bli riktigt förbannade och de flesta av de anställda på kontoret pratade under mötet och förklarade hur illa de tyckte om honom.

Det här är inte den första dumma grejen som han gjort under sin tid som chef, så det fanns en hel del exempel att använda mot honom. Chefen var uppenbart skakad och nu när han såg att vi alla samarbetade och var emot honom vågade han inte annat än att ta tillbaka det han sagt. Det blev det äntligen lite fart på honom. Han lovade att en reparatör skulle komma och laga den gamla mask-

13 sommarjobbstips på nästa sida ➡

inen och den här gången höll han faktiskt sitt löfte. Reparatören fick till och med igång den innan chefen slutat prata. Det gjorde det hela lite mer effektivt för trots att vi befann oss i andra delen av kontoret hade både vi och chefen störts av oljudet. Tänk då på de som satt precis bredvid den!

Fick er "vilda strejk" något mer resultat?

– Efter detta skedde plötsligt flera förbättringar av arbetsmiljön på kontoret, det blev inga följder för någon av oss som deltagit och dessutom blev hela kontoret bjudna på lunchmackor resten av veckan. Nu när han hade sett att vi var beredda att kämpa för vår sak vågade han inte annat. Men det krävdes att produktionen stördes en hel förmiddag och ett himla bra samarbete från de anställdas sida för att få igenom det.

Var du inte rädd för vad ■■■ kunde hända?

– Det värsta som kan hända är att man förlorar sitt sommarjobb. Man har alltid något att förlora, men om alla skulle låta sig skrämmas av det skulle det till slut inte finnas något motstånd, cheferna skulle kunna bete sig hur som helst mot sina anställda. Det är ju det som hänt på många arbetsplatser.

Vad är dina tips till den som sommarjobbar för första gången?

– Ett problem för de flesta sommarjobbare är att de inte har någon som kan tala för dem. Därför är det ju bra även för tillfälligt anställda att gå med i facket. Men jag kan förstå att det känns lite konstigt att gå med i facket om man bara går i skolan större delen av året.

Många sommarvikarier jobbar med timlön. Då måste man tänka på att titta på lönebeskedet så att man får betalt för alla timmar man jobbar och att man får betalt för eventuell övertid.

Som vikarie är det lätt att känna att man måste prestera mycket, stressa för att arbetet ska gå fort. Men man har en arbetstid som man ska arbeta, det man hinner göra hinner man. Man får inte mer betalt om man utför arbetet extra snabbt. Cheferna ser ju sin chans att utnyttja en så mycket som möjligt. Jag skulle råda folk som är nya att prata med de fackligt aktiva på arbetsplatsen och höra efter lite hur läget är mellan de anställda och cheferna. Man kan också fråga dem om vad man har för rättigheter och få stöd.

JOSEFIN ADAMSSON
MAJA HAGEBY

D.A. Fakta

SAC-Syndikalisterna är en medlemsstyrd fackförening som organiserar alla olika yrken, arbetslösa och studenter. SAC är en sammanslutning av c:a 100 Lokala Samorganisationer, LS. SAC kämpar för ett verkligt demokratiskt samhälle på federalistisk grund - det vill säga olt de som är berörda av ett beslut är de som bestämmer vad som ska göras.

För att komma i kontakt med ditt lokala LS gå in på www.sac.se eller ring SAC's sekretariat; tel. 08-673 35 59.

Via JämO, Jämställdhetsombudsmanen, kan du komma kontakt med andra ombudsmän om du blivit utsatt för diskriminering eller sexuella trakasserier. www.jamombud.se tel. 08-440 10 60

Om du undrar över någon speciell lag och vill leta själv kan du gå in på www.riksdagen.se, där finns en schysst sökfunktion som innehåller alla Sveriges lagar.

13 skitbra saker att veta när du sommarjobbar!

från

1 ➡

Som sommarjobbare har du precis samma rättigheter som de ordinarie anställda, alla arbetsrättslagar gäller i lika stor omfattning. Det är viktigt att komma ihåg att man inte ska behandlas sämre på något sätt för att man är sommarjobbare.

Ofta är det vikarierande chefer på sommaren och de har inte lika stor koll som de ordinarie vilket betyder att du måste stå på dig extra mycket och inte vara rädd för att tala om vad som gäller och vad du vill ha.

2 ➡

När du kommer till ditt nya sommarjobb så se först och främst till att du får ett anställningsbevis. Där skall det stå vilken typ av anställning det handlar om, hur länge jobbet varar och vilka arbetsuppgifter och arbetstider du har.

Det är viktigt att du har anställningsbevis bl.a. för att du inte ska bli uppsagd utan anledning (som t.ex. skulle kunna vara att du hela tiden kommer för sent).

Det ska stå vilken omfattning jobbet har, deltid eller heltid t.ex. Erbjuder de "vid behov" är det mindre bra eftersom att det i praktiken skulle kunna betyda att du får gå utan jobb nästan hela sommaren. Snacka med din chef. Säg lugnt och diplomatiskt att du behöver få veta hur mycket du kommer få jobba, annars kanske du måste söka nåt annat. Det är mycket bättre om det står "deltid" än "vid behov", då har du en trygghet i att du kommer att få jobba.

3 ➡

Kolla vad det ges för övertidsersättning och OB (obekväm arbetstid). Det finns inga lagar som styr hur mycket man skall få betalt för övertid (allt över 40 timmar i veckan) utan det är alltså bara kollektivavtal som styr det. Är du under arton får du inte jobba övertid alls.

4 ➡

Semesterersättning ska alla som jobbar ha. Den brukar ligga på ca 12 % av lönen. Säger arbetsköparen att semesterersättningen ingår i lönen, ska det stå i anställningsbeviset. Om du upptäcker (för sent) att du inte fick semesterersättning går det att kräva i efterhand med hjälp av facket.

5 ➡

Provisionslön går ut på att man bara får betalt för hur mycket man lyckats sälja/producera, t.ex. hur många vykort man lyckats sälja eller hur många nya kunder man lyckats värva. Man ska akta sig som sjutton för provisionslön av ganska naturliga skäl, det är en väldigt otrygg inkomst. Om man inte lyckas sälja något får man inte heller någon lön.

6 ➡

Om chefen inte skriver anställningsbevis - överväg om du ska ta jobbet. Är du i akut behov av pengarna eller kan du kanske skaffa dig nåt annat?

7 ➡

Om du börjar jobba i juni betalas den första lönen oftast ut runt omkring den 25/7. Om du har flyttat hemifrån och är självförsörjande måste du tänka över hur du ska klara dig tills dess och eventuellt beställa tid hos socialen.

8 ➡

Tänk efter om det reella jobbet stämmer med det du fick veta innan. Följer chefen det de annonserade efter eller är verkligheten en helt annan? (Kan vara lite svårare att avgöra om ni bara hade en muntlig överenskommelse). Försök att få översikt på ditt nya jobb. Ta reda på vilka som är förmän/arbetsledare. Om du jobbar i en kiosk eller liknande är det lätt att se hur allt funkar men om du är på ett större ställe kan det behövas att du frågar en hel del för att begripa arbetsprocessen. Du mår mycket bättre av att veta hur allt hänger ihop och får bättre koll på vad som verkligen behöver göras och vad som bara är onödig hets från chefens sida.

9 ➡

På sommaren är det oftast mest sommarvikarier på arbetsplatserna, men några av de ordinarie anställda brukar vara kvar. Ta till vara deras erfarenhet! De har sina trix för att klara jobbet bättre och vet hur man ska göra för att inte slita ut sig.

Många chefer pressar sommarjobbarna extra mycket eftersom de inte vet hur det brukar vara och vad som är rimliga krav. Fråga de ordinarie anställda vad som brukar gälla. Det är verkligen inte alltid bra att blint följa vad chefen säger. Om du skulle göra det kan det t o m bli så att du spräcker ackordet för de ordinarie anställda (som sedan i sin tur får skit av chefen för att de inte är lika snabba som sommarjobbarna.)

Alltså; snacka med dina arbetskamrater. De har ofta mycket att berätta. Sammanhållning mellan de anställda på arbetsplatserna är det bästa i alla situationer.

10 ➡

Se till att du kommer frisk och hel från ditt sommarjobb. Det är inte värt att ha diskbräck hela livet för att man lyfte för tungt när man var 17! Om du får ont av dina arbetsuppgifter - säg till din arbetsledare/chef, det ska finnas skyddsföreskrifter.

11 ➡

Om någon av dina arbetskamrater har en massa vidriga åsikter och fördomar som du måste lyssna på hela dagarna - våga säga ifrån (prata alltid med personen ifrån först, det är schysstast).

Om kunderna/patienterna är jobbiga på ett personligt sätt så lid inte i tysthet. Snacka med chefen och be om förflyttning.

Som sagt var gäller alla lagar även sommararbetare och då förstås även de vanliga diskrimineringslagarna. Om du känner att du som tjej blivit mycket illa behandlad kan du vända dig till JämO. Det finns olika ombudsmän som tar hand om olika typer av diskrimineringsfall, t.ex. om det gäller homosexualitet, handikapp, etc. Det bra att ha ett vittne till vad som hänt.

Vad det än kan vara som är jobbigt på din arbetsplats så våga säga till och snacka om det. Om du inte vet hur du ska ta upp problemen med din chef så skulle du t. ex. kunna säga:

"Nu är det så här att jag gillar inte att (vad problemet är) och jag tror inte att det ska vara så här. Jag tänker ta kontakt med facket. Ska du och jag komma överens om en lösning eller ska jag be dem ringa dig?" (Då brukar det bli fart på cheferna, de vill helst hålla facket utanför konflikter så långt som möjligt.)

Ibland blir man tvungen att kompromissa en del och ibland får man helt enkelt säga upp sig. Du skall definitivt inte vara tvungen att stå ut med vad som helst. Om du behöver råd, tveka inte att ta kontakt med ditt lokala LS.

12 ➡

Snacka med dina kompisar och utbyt erfarenheter om era sommarjobb. Om du går på högstadiet/gymnasiet kanske ni kan diskutera hela klassen (man kan lära sig massor av varandra).

13 ➡

När man jobbar ska det egentligen vara en självklarhet att vara med i facket. Men när man sommarjobbar kan det kännas som att det blir en massa extra krångel och att det egentligen inte behövs. Du kan komma väldigt långt på att känna till dina rättigheter.

Om du dessutom funderar på att gå med i facket är det alltid en bra idé, oavsett om du är heltidsanställd året runt eller om du "bara" är sommarvikarie.

Tillsammans är vi starka!

Internationell solidaritet

Åk med ISM till Palestina i sommar

International solidarity movement (ISM) har varit i centrum för mycket av mediabevakningen av palestinakonflikten på sistone. Intrånget i födelsekyrkan, skyddandet ■ Arafats högkvarter, levande sköldar i flyktinglägren. Internationella aktivister har snabbt placerat sig i intifadans centrum.

Ikke-palestinska aktivisters deltagande i den palestinska befrielsekampen har funnits under hela intifadan. Delar av den israeliska freds-rörelsen har hela tiden deltagit i icke-våldsaktioner på Västbanken. Dessa har koordinerats av Palestinian Center for rapprochement between people (vanligtvis kallat rapprochement center), en organisation med rötter i den första intifadans folkkommittéer. Under den nya intifadan har dock den största delen av den israeliska freds-rörelsen havererat i sin motvilja till att stödja, eller ens ha förståelse för, den palestinska kampen. De mer radikala delarna förstod dock att utnyttja den enorma fördel deras israeliska medborgarskap gav dem i det att den israeliska ockupationsmaktens soldater aldrig skulle skjuta på dem, och att de därför hade en möjlighet att utföra aktioner som palestinierna aldrig skulle kunna utföra. Redan från första dagen av intifadan bemötte de israeliska soldaterna de palestinska demonstrationerna genom att skjuta rakt in i dem, vilket omöjliggjorde icke-våldsinriktade massaktioner. Israelerna däremot hade en möjlighet att utföra just obehäpnade demonstrationer i syfte att tränga igenom de för palestinierna så förhatliga vägspråren, dit de första månadernas konfrontation mellan palestinska ungdomar och israelisk militär koncentrerades.

De israeliska fredsaktivisterna var dock sällan så beslutsamma som krävdes och aktionerna blev ofta rätt tafatta, ibland närmast löjliga. När man stoppades av en handfull soldater gjorde man sällan något direkt försök att tränga sig förbi dem, och rörelsens effektivitet bromsades kraftigt av dess bristande radikalism.

Fröet till förändring, och till det nuvarande ISM, lades då rapprochement center uppmanade folk från omvärlden att ansluta sig till aktionerna.

Många hundra människor från främst Europa reste ner, och i December 2001 organiserade man en tvåveckors kampanj av direkta aktioner mot den israeliska ockupationsmakten. Nu trängde man inte bara igenom vägspråren, man monterade ner dem. Rev hindren, fyllde igen hålen israelerna grävt i de palestinska vägarna, lade sig ned och blockerade stridsvagnarnas framfart. Den israeliska armén stod handfallen. En palestiniere som gjort vad aktivisterna gjorde skulle man ha skjutit på fläcken. Men vad kunde man göra när ett flera hundra vita utlänningar från västvärlden kom tågande? Just detta är ISMs taktik. Man utnyttjar sionismens rasism och vänder tillbaka den som ett vapen mot ockupationen. I den israeliska ockupationsmaktens ögon har en vit människa ett mycket högre människovärde än en palestiniere. På samma sätt man inte kunde tänka sig skjuta på de israeliska fredsaktivisterna, kunde man inte skjuta på de utländska aktivisterna.

Det var bland dessa internationella aktivister ("internationals" som de kallades) som ISM bildades som ett löst sammanhållet nätverk. Många av aktivisterna stannade kvar längre än kampanjen varade, och nya anlände ständigt. När sedan den israeliska offensiven satte igång i våras så var tusentals utländska aktivister på plats. När israelisk militär återockuperade de palestinska städerna och utfärdade utgångsförbud var ISM-aktivister på plats. Israelerna sköt på allt och alla som rörde sig på gatorna, till och med ambulanser, vilket omöjliggjorde allt humanitärt arbete och resulterade i en skriande matbrist. Men på utlänningar kunde man inte skjuta. ISM-aktivister transporterade livsmedel och beskyddade ambulanser. När militären insåg att det var ISM-aktivister i de flesta ambulanser kunde man inte längre beskjuta dem, varför sjukvården kunde börja fungera igen. ISM-aktivister skyddade sjukhus från militärens raider och lyckades till och med ta sig in i Yassir Arafats högkvarter och skydda honom personligen.

Genom att bosätta sig i flyktinglägren hindrade man militären från att invadera dessa och räddade dem troligtvis från att sluta som flyktinglägret i Jenin, där inga ISM-aktivister fanns.

Påfallande ofta är ISM-aktivisterna samma folk som återfinns vid de stora toppmötesdemonstrationerna, och helt klart kan ISM sägas vara en del av denna demonstrationsrörelse. Visserligen består ISM precis som globaliseringsprotesterna av aktivister med en vidd bredd politiska och religiösa uppfattningar. Men precis som vid globaliseringsprotesterna utgörs den stora kärnan av frihetliga socialister. De mest aktiva, och de som i störst antal anländer till Palestina, är italienska, franska och amerikanska utomparlamentariker, anarkister och syndikalister, precis som vid toppmötena. Inte bara människor boende i det rika väst, har åkt ner, exempelvis har de brasilianska jordockupanterna skickat en delegation. Inte minst visas sambandet mellan globaliseringsrörelsen och ISM med den kampmetod man använder - direkt aktion.

Kanske kan man se ISM som att globalisering-rörelsen kommit in i en ny fas. Från demonstrationer vid olika toppmöten i västvärlden tar man nu steget ut i tredje världen, och blir på så sätt klart farligare. Samtidigt som rörelsen knyter allt starkare band till arbetarklassen i Europa, börjar man skapa allianser med den antiimperialistiska kampen i världens fattiga länder, och kan på så sätt bli en länk mellan arbetarklassen i nord och de kämpande folken i syd.

I sommar kommer en lång kampanj att hållas i Palestina - Freedom summer campaign, tusentals utländska aktivister kommer troligen att bege sig dit, och det blir spännande att se vad ISM ska kunna åstadkomma. Lovande är att allt starkare band knyts till den palestinska vänstern och NGOs - som snabbast förstått potentialen i ISM - och ISMs aktiviteter samordnades i allt högre grad med de palestinska befrielse-rörelsernas. När Israel genom sin förödande våroffensiv kraftigt skadat det palestinska upprorets infrastruktur kan ISM bli ett nytt och viktigt vapen i intifadan. Åk till Palestina i sommar du med!

www.palsolidarity.org
www.jerusalem.indymedia.org

OLOF BERG

SIX DEGREES OF INNER TURBULENCE DREAM THEATER

Årets bästa skiva

Dream Theater har alltid varit ett av mina favoritband - otroliga musiker och tänkvärda texter i kombination har skapat odödliga klassiker som "Awake" och inte minst "A Change of Seasons". Men på de senaste skivsläppen har min entusiasm mattats av mer och mer. Även om jag ihärdigt försökte intala mig själv att "Falling into infinity" är bra, den är bra, den är jättebra" så var jag innerst inne klart tveksam. Dream Theater lät trötta, oinspirerade och helt ur form. Så det var med blandade känslor jag gick hem från skivaffären med ett rykande färskt exemplar av "Six degrees of inner turbulence". Jag kunde inte släppa mig ■■■ gnagande tanke om att kanske, kanske de borde ha slutat med flaggan på topp efter "A Change of Seasons".

Men allt tvivel var som bortblåst så fort jag lagt i den ena av de två skivorna i stereon. Det var på ■■■■■ gång det Dream Theater jag en gång älskade och samtidigt en massa nya initiativ och idéer och influenser. Grunden är fortfarande densamma som innan - energisk progressiv metal, med influenser såväl från tyngre metalband som sjuttioalets storheter inom progressiv musik som Kansas, Genesis och Rush. På "Six degrees of inner turbulence" har de blandat in influenser från ny metal som t.ex. Korn.

"Six degrees..." är inte en utan två skivor, som åtminstone undertecknad fick köpa till priset av en. Första skivan är en räkka riktigt, riktigt bra låtar som snittar på tio minuter - även om de snarare känns som två, tre minuter. Det är inga onödiga upprepningar eller trista, långdragna partier utan hela tiden ett briljerande i låtskrivandets konst. Den andra skivan består av en enda låt på fyrtio minuter, som börjar med ett otroligt maffigt parti där bandet kompas av en symfoniorkester. Att göra sådana mastodontlåtar kan många gånger bli fel, men här sitter ■■■ bara och gapar av häpnad och efter fyrtio minuter är ■■■ bara sugen på ännu mer.

"Six degrees of inner turbulence" är sammantaget så komplex, maffig, lättlyssnad och spännande så att klassiker som "Leftoverture" av Kansas och "2112" av Rush hoppar ner från skivhyllan och gömmer sig i källaren. Att inte köpa, bränna, låna eller sno "Six degrees of Inner Turbulence" borde vara brottsligt.

DANIEL JOSEFSSON

Dream Theater: Six Degrees of Inner Turbulence. Elektra

Ojämn electronica, slutar på plus

Bola fortsätter att bygga upp lågmälda och främmande elektroniska landskap på sin andra fullängdare. Som vanligt skiljer musiken sig åt från andra artister som leker i samma område genom att det handlar om väldigt organisk electronica. Det låter inte som om det är maskiner som håller på och brötar utan snarare något mellanting av analoga maskiner och något slags manetliknande djur.

Glädjande är att man här rört sig bort från den nästan på gränsen till New Age-iga synthmattsonanin som återfanns på första LP:n Soup (1998), men jag blir besviken på att det inte fortsattes på det geniala och lite hårdare spår som togs upp på Mauver EP:n (2000). Det är få låtar som verkligen väcker uppmärksamheten, och det är lätt hänt att man trycker på skipknappen. Katastrofen hägrar på singelspåret Pae Pae när man försöker sig på en Faithless-liknande rap ovanpå en låt som skulle klarat sig utmärkt utan detta jävelidiotiska tilltag.

Trots en lite allmän slätstrukenhet så finns det dock en del låtar som definitivt drar fingret till repeat istället. Framförallt gäller det den tidlöst melankoliska Magnasushi, en väldigt filmisk låt som frammanar lite av känslan man hade när man lyssnade på FSOLs Papua New Guinea första gången. Veronex Cypher, också ett fantastiskt spår, låter i sin tur som en robots dystra klagan över det hårda livet i den kalla fabriken och sin olyckliga kärlek till XK-4500B på bandet bredvid.

Fyuti väver samman en kall maskinell värld med det mjuka och organiska, men lyckas inte alltid överbrygga skillnaderna. Skivan är dock helt klart värd att införskaffas om man inte har något emot att resa sig ur mysfåtöljen och hoppa fram något spår ibland.

MIKAEL ALTEMARK

Bola - Fyuti (Skam, 2002)

Drawn växer med tiden

Visst ska en recensent hålla sig någorlunda uppdaterad och inte recensera fyra år gamla skivor. Men om skivan i fråga nu återutges, och inte fick någon som helst uppmärksamhet när det senast begav sig, så är det förlåtligt.

Att "Plan Be" (fånigt namn) passerade så obemärkt förbi är något utav ett mysterium. Huruvida skivan alls omnämndes vet jag inte, men jag kan tänka mig att de som bedömde den gjorde misstaget att bara lyssna en eller ett par gånger och sen ta fram den stora sågen. Mitt exemplar av "Plan Be" är ordentligt naggat i kanten - efter första genomlysningen var jag så förbannad över att jag lagt ut pengar på den att jag hoppade på skivan i raseri.

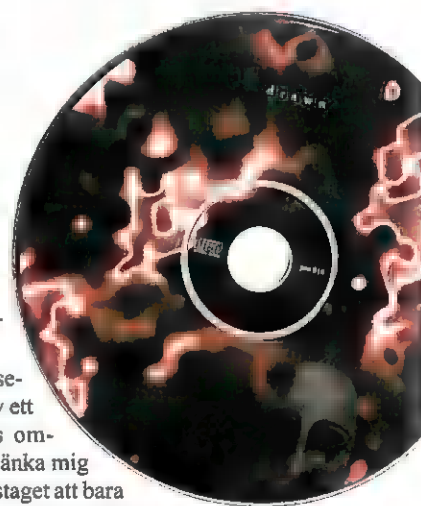
Men skam den som ger sig. Drawn pockade på uppmärksamhet, mest för att bandet hade kopplingar till ett av tidernas bästa black metal-band, In the Woods. Och en och annan av de mer tålmodiga skivrecensenterna gillade uppenbarligen vad de hörde, så jag gav "Plan Be" en chans till. Och i ärlighetens namn, en chans till, och en till och.. Ja, ni förstår.

När jag i dag, några år och många hundra genomlysningar senare, hör tonerna i "Yours and Mine" eller för den delen tidernas största black metal-hit "Lean on the Dead Time", förstår jag inte hur jag kunde missförstå en så fulländad skiva. Inte en ton, inte ett ackord känns fel. Drawn plockar vilt in influenser från alla möjliga håll, ena stunden tuggar gitarrerna så att Refused hade känt igen sig, bara för att i nästa stund övergå i långa snygga slingor i bästa Opeth-stil. Det ska sägas att det här är en skiva som spretar åt väldigt många olika håll, så att den kan vara svår att överblicka. Progressiva tongångar samsas med entaktsmangel, death metal-sång med akustiska gitarrer. Trots de många utsvävningar - ■■■ tappar Drawn aldrig tempot, energin finns där hela tiden.

Visst, "Plan be" är inget man låter stå på i bakgrunden. Och knappast något jag plockar fram när det är fest. Men trots det är det en skiva som jag varmt kan rekommendera. Trots det fäniga namnet.

DANIEL JOSEFSSON

Drawn: Plan Be. Prophecy Records

Det okända folket

Genom sin bok "Resandefolket" har Bo Hazell otvivelaktigt gjort en väldigt stor insats. Resandefolket, eller "tattare" som de ofta kallas, är ett folk som tvingats leva i princip i fullständig glömska. Att resandefolket har varit en grupp med stora problem och som fått utstå enorm diskriminering är ett faktum som aldrig diskuteras – eftersom de flesta inte ens känner till att det finns en grupp människor som tillhör resandefolket. De resande tillhör utan tvekan några av de allra mest osynliggjorda människorna i Sverige, trots att det finns någonstans mellan 15 000 och 25 000 personer bara här i Sverige.

"Resandefolket" är en omfattande bok på drygt 400 sidor, som spänner mellan historisk skildring och reportagebok. Och det är där en av bokens stora fördelar ligger. Samtidigt som Hazell berättar resandefolkets historia för oss så blir det lättfattligt och konkret när det mixas med berättelser ur dagens samhälle av de resande själva. Samtidigt hade en strikt reportagebok inte uppfyllt syftet med en sådan här bok. Som "Resandefolket" nu är utplagd får man en klokt berättad och analyserande historia om ett helt folk, som garanterat är intressant eftersom den på samma gång är så lätt att anknyta till och samtidigt helt ny för de flesta läsare. Trots åtskilliga terminers studerande av historia hade jag inte den minsta kännedom om det som i praktiken kan beskrivas som en etnisk rensning i Jönköping 1948, då stadens "tattare" utsattes för omfattande förföljelser.

Ska man vara kritisk ger Hazell möjligen sådant som ursprung, kultur och olika folks särdrag lite för mycket utrymme. Genom större delarna av boken vilar det ett lite romantiskt skimmer över beskrivningarna av de resande, vilket känns väldigt onödigt.

Trots det är boken dock väldigt intressant. Samtidigt väcker den en hel del intressanta frågor hos läsaren. Man frågar sig många gånger varför just de resande, "tattarna", fått utstå sådana förföljelser och lögn. Kanske vilar svaret i att de alltid hårdnackat vägrade hålla sig inom samhällets ramar, vägrade bli bofasta, vägrade ta ett lönearbete, vägrade låta sig kontrolleras av en orättfärdig och omoralisk rättsapparat. Vägrade låta sig kontrolleras, helt enkelt.

Med det i minnet borde det nära nog vara varje frihetlig socialists plikt att läsa "Resandefolket", trots eventuella fel och brister.

Bo Hazell: Resandefolket Ordfront förlag

DANIEL JOSEFSSON

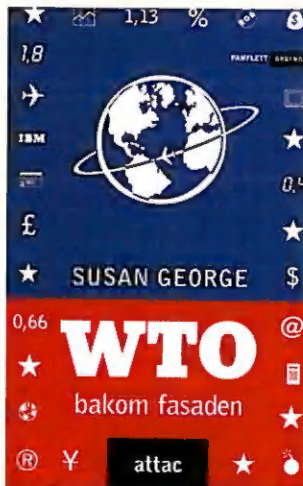
Passar bäst på bokbålet

Suzan George är något av finsalongsaktivisternas okrönte drottning. Med en spikrak karriär i globaliseringsrörelsens finare kretsar, bl.a. som vice ordförande i franska Attac, har hon gjort sig ett namn bland många av de mer idealistiska och/eller ljusskygga elementen inom globaliseringsrörelsen. Inte minst bland de journalister, statsvetare och politiker som tycker sig "förstå" globaliseringsrörelsen är hon en populär referens. Hennes lilla bok (eller snarare långa pamflett) "WTO" handlar om, just det, World Trade Organisation, som målas ut som i stort sett det enda som hindrar världen från att uppnå Tobinskatt och evig frälsning. Ändå är det man framförallt saknar i boken just argumenten om vad som gör WTO förtjänt av att stå i blickpunkten för hela globaliseringsrörelsen. Några sådana argument levereras dock inte, och den enda nytta en sådan här bok eventuellt kunde ha haft - att på ett enkelt och grundläggande sätt presentera några raka argument för dem som undrar varför folk protesterar - försvinner fullständigt. I stället utgörs hela boken av ett sällan skådat studerande av olika avtal, funktioner etc. som WTO utgörs av. Trots detaljrikedomen levereras inte mycket nytt. Den som bara vill veta lite mer om varför folk protesterar somnar efter en sida, och den som är intresserad av WTO: s uppbyggnad vet antagligen redan om allt som står här. I stället försöker George måla upp en bild av en konspiratorisk organisation med hemliga möten där ett fåtal väldigt elaka män tar beslut om alla de många detaljer som utgör vår vardag. Resonemangen låter mer som när nazister pratar om Frimurare och Sion Vises Protokoll, än som ett seriöst inlägg i globaliseringsdebatten.

En sådan här bok tillför ingenting, absolut ingenting, till de rörelser som strävar efter att förändra världen. För den som vill ägna sig åt konspirationsteorier kan "WTO" rekommenderas. Annars passar den bäst på bokbålet.

Suzan George: WTO. Ordfront förlag

DANIEL JOSEFSSON

Rebel Girls

Krönika

Det är som om tjejer inte har rätten att uttrycka sin vrede utan måste nöja sig med att konstant lyssna på 20-åriga killar som står och vrålar till basgångar som lika väl skulle kunna vara skjutande automatvapen. Det är som att tjejernas vrede skulle hota hela machoattityden som råder i den svenska politiska punkscenen. För övrigt så kan de band som består av killar inte framföra ett av de viktigaste budskapen som tjejer behöver få höra och se: att tjejer och killar sitter på samma politiska våglängd. Att tjejer och killar har samma politiska kunskaper och rätt att framföra sina åsikter. Att tjejer måste känna att de kan stå på scen och röja lika väl, hårt och autentiskt som killar.

Man skulle ju tro att i en musikscen som främst består av band med radikala budskap, så skulle det finnas plats för tjejer att uttrycka sig på samma nivå som band som består av killar. Men tyvärr är det inte så. I stället för att uppskatta tjejband som börjar spela snabb och hård musik, och peppa dem så börjar dessa så kallade anarkister trycka ner tjejerna, förlöjliga dem, och försöker få det att se ut som att dessa band består av tjejer som vill försöka köra "deras race". Att tjejbanden inte har ideologier som de vill få fram utan bara svarmlar om anarkism och politiska budskap som de egentligen inte förstår. Känner sig killarna i crustpunk-scenen hotade av band med endast tjejer? Det borde de ju inte göra, eftersom de tydligen tycker att jämlikhet var ett bra påhitt och gärna lunkar med på 8-mars demonstrationer.

Fördomarna i samhället har tyvärr hunnit ifatt dem, och detta förstör inte bara stämningen på spelningar utan också känslan att kunna vara på en spelning med band som har radikala budskap, för så radikala är de inte egentligen tänker man undermedvetet. Det är okej för tjejer att ha tygmärken och knappar, och att lyssna på musik med politiska budskap, men uppenbarligen så ska inte tjejer spela crust. Man blir bara besviken och arg när det visar sig att ens "kamrater" har samma kvinnosyn i grunden, som vilken sexist som helst. Är det hyckleri? Javisst, det är hyckleri att förespråka en ideologi som anarkism, och samtidigt trakassera tjejband som börjar spela för att "de bara är tjejer som bara vill vara tuffa och ta deras testosteron-crust ifrån dem." Det är inte bara hyckleri, det är extrem idioti.

Det behövs fler tjejer i alla band med politiska budskap vare sig det är Hiphop, Punk, Rock eller Ska. Om dessa tjejband fick chansen skulle de spela minst lika bra som de överrepresenterade killbanden. Kanske är det så att sexisterna känner sig hotade när de inser att det faktiskt är en stor omväxling att höra en tjej stå och vråla i micken eller hammra på trummorna, och att det faktiskt tilltalar många tjejer i publiken som annars är dömda att lyssna på killband efter killband. Det låter annorlunda och det bryter emot regler. Ve och fasa!

Tips för tjejer som vill börja spela/spelar i band.

När mitt band började spela så var vi på en kurs hos Lira, ett musikprojekt som är lejt av tjejer, och för tjejer. De håller workshops och spelningar lite då och då, i Visby på Gotland, men det var verkligen värt resan! Man lärde sig mycket och fick inspiration att spela mer. Man fick bättre självförtroende och många bra tips.

www.listen.to/lira

AURORA PARMACEK.

Klasskamp från hela världen

Bangladesh

Hamnarbetare i endagsstrejk i protest mot statens planer på att låta ett amerikanskt företag bygga en privatägd lasthamn.

Brasilien

Arbetare vid Ford attackeras av polisen under en protest. 20 skadade.

Burma

Burmas ledande demokratiaktivist, Daw Aung San Suu Kyi, frigavs ur sin husarest som hon varit förvisad till sedan 1994. Hon lovar dock att fortsätta kampen mot militärjuntan.

Colombia

Flera fackaktivister mördade av paramilitären. Hitills i år har över 50 arbetare dödats och flera försvunnit spårlost eller kidnappats.

Ecuador

Arbetare vid en danskägd bananplantage som gått ut i strejk blev attackerade av inhyrda våldsvärkar. De strejkande hotades av företagets anställda vakter och nästföljande natt attackerades de av 300-400 maskerade män, en del beväpnade med gevär. Ett dussin arbetare fick föras till sjukhus, en del med skottskador. Arbetarna försvarade sig dock tappert och kunde till slut driva bort våldsvärkarna, varav 40 stycken kunde omhändertas till polisen kom.

England

Konflikter blir vanligare allt eftersom förtroendet för Tony Blair sjunker. Som facket kaxigt uttrycker det: "New Labour is dead... we killed it" och fortsätter med "det enda konstiga är att liket ännu inte förstått att det har dött". Vilda strejker tillhör vardagen och med jämna mellanrum blossar större strider upp. Ofta riktas kraven mot privatiseringarna.

Frankrike

Konflikter vanliga. De större städerna drabbas i regel av strejker varje vecka. Nämnas kan kampen mot tidningen Metro som vid etablerandet vägrade följa de fackliga reglerna vid anställning vilket resulterade i rena galustriderna när fackaktivister störde utgivningen och förstörde tusentals exemplar av gratistidningen. Resultatet blev att tidningen nu har börjat följa arbetsmarknadslagarna.

Indien

Över 10 miljoner i endagsstrejk mot planerade privatiseringar.

USA

Som vanligt rasar klasskampen för fullt. Arbetarklassen attackerar och försvarar sig efter bästa förmåga.

En demonstration för fackligt erkännande utanför University of Massachusetts upplöses av polisen och 35 aktivister greps.

Bästa tidningsrubriken:
"Las Vegas workers bets on strike."

Nigeria

Tio Shellanställda har kidnappats av ortsbor i Nigeria. Shell har under en längre tid exploaterat delområdena i Nigeria på jakt efter olja, fullständigt utan hänsyn till ortsbefolkningen eller miljön. Mord och hot är vanligt förekommande mot de som vågar protestera.

Norge

En 4 veckors lång hotellstrejk slutade med total seger för arbetarna.

Palestina

INTIFADA

Polen

10 000-tals arbetare tog till gatorna för att protestera mot privatiseringsplanerna.

Sydkorea

Om och om igen går tusentals arbetare ut i strejk mot privatiseringen och för införandet av 40 timmars arbetsdag. Kärnkraft, kollektivtrafik, kemi- och stålindustri är bara några av de drabbade sektorerna. Ofta leder protesterna till sammandrabbningar mellan arbetarna (uppbackade av studenter) och polisen. Flera ledande fackledare sitter nu gripna.

Polisen förhindrar så kallade "illegala" invandrare från att demonstrera.

Facken förbereder sig på omfattande aktioner under fotbolls-VM. Presidenten vädjar om lugn. Hur det blir får vi se. En sak är säker, årets VM kommer att vara spännande även utanför planen.

DA rekommenderar
<http://www.labourstart.org/>
<http://www.labor.net.au/>
<http://www.global-unions.org/>
<http://www.labornotes.org/>
<http://www.zmag.org/LaborWatch.htm>
<http://www.indymedia.org/>
<http://www.infoshop.org/>

Ryssland

Vid Lipchankafabriken gjorde arbetsköparna en kraftig offensiv mot arbetarna. Arbetarna tvingades skriva under kontrakt om att de arbetat "frivilligt" en del av tiden och därför inte skulle ha lön. Samtidigt passade man på att öka arbetsbelastningen rejält. Väl medvetna om att de nya lagarna som Putin infört skulle hindra arbetarna från att försvara sig trodde sig arbetsköparna ha flyttat fram sina positioner. 24 timmars vild strejk senare hade de tvingats ner på knäna av ett enat arbetarkollektiv, till större delen bestående av ensamma mödrar.

Spanien

Facken har varslat generalstrejk den 20 juni, dagen då den spanska statsministern ska vara ordförande på EU-toppmötet.

Sydafrika

Två veckors strejk krävdes för att arbetarna vid Angloplat skulle få en nysjukförsäkring.

Vakter utplacerade att skydda svartfötter (strejkbrytare) vid Enforced öppnade eld mot strejkande arbetare.

Indonesien

I världens just nu längst pågående konflikt har arbetarna tagit ett steg närmre seger. Damstolen där delar av konflikten tagits upp gav nämligen facket rätt på flera punkter, bland annat så avfärdades arbetsköparnas krav på över 2 miljoner dollar i skadestånd. Sedan december 2000 har arbetarna vid Shangri-La Hotellet i Jakarta hållit ut i sin kamp för rättvisa. Konflikten började med att företaget försökte sparka fackliga aktivister i ett försök att krossa fackföreningen. Detta ledde till omedelbara solidaritet aktioner från övriga anställda vilket besvarades med massavskedning. Arbetarna håller dock stånd och tack vare en blockad så går hotellet nu på knä.

10 år har nu gått sedan Marsinah våldtogs och mördades efter att ha lett en strejk. Nu verkar det dock som om gärningsmännen ska straffas. Efter 10 års av hårt arbete från facket har nämligen presidenten beslutat att fallet åter skall utredas.

Irland

På Irland hotas fotbolls-VM av strejk. Det är arbetarna vid landets pubar som är missnöjda med kollektivavtalet och hotar med konflikt under juni.

Italien

Miljoner i generalstrejk mot högerregeringens attacker mot arbetarklassen.

Japan

10 000-tals i gatuprotest mot statens återkommande angrepp på arbetarklassen.

Inför 1 maj deltog nära en miljon arbetare i protesterna mot den osäkerhet anställda arbetare lever i.

Kenya

I ett desperat försök att bryta en flygplatsstrejk har flera strejkande gripits av polisen vilket har resulterat i att ett flertal aktivister tvingats gå under jorden.

Kina

Ungefär tusen pensionerade stålarbetare blockerade en väg i protest mot svältpensionerna. De blev till slut förflyttade av polisen.

En underleverantör av leksaker till Wal-Mart har lagt ner och vägrar nu att betala ut inestående löner till arbetarna. Vid protester attackeras arbetarna av säkerhetsvakter, ett litet skadade.

Efter återkommande attacker från staten har nu gruvarbetarna bytt taktik. Istället för strejker och agitering som tidigare lett till arrestering av ledande fackaktivister har arbetarna börjat ockupera järnvägsspår. Detta upprepas en till två gånger i veckan och utgör ett stort hinder i regionen.

Tyskland

Jättestrejk när IG Metalls medlemmar tog strid. Till slut tvingades arbetsköparna att kompromissa.

Taiwan

Utländska investerare hotar att flytta till Kina eller Vietnam om de inte får statligt skydd mot arbetarnas aktioner.

Zimbabwe

Sedan Mugabes omdiskuterade valseger, som av internationella observatörer klassats som valfusk, har folk tagit till gatorna i kampen för demokratiska reformer. Sammandrabbningar med polisen är snarare regel än undantag.

Koppararbetare som förvägras lön har tagit två ministrar som gisslan i väntan på pengar.

Intresserad av SUF?

Kontakta Samordningsgruppen eller din närmaste lokalklubb!

SUF:s Samordningsgrupp

Box 1642, 221 01 Lund Tel: 046-13 28 43
sog@suf.cc <http://suf.cc>

SUF:s Internationella Kommitte

suf.ik@hushmail.com
(Kontaktas annars via SUF-Gävle)

SUF-Arvika

c/o Arvika LS, Kyrkogatan 40A, 671 31 Arvika
Tel: 0570-103 07
sufarvika@usa.net
<http://www.come.to/suf-arvika>

SUF-Eslöv

suf-eslov@hushmail.com
(Kontaktas via Samordningsgruppen)

SUF-Falun

c/o Falu-Korsnäs LS
Trotsgatan 32-34D
791 71 Falun
Tel: 023-26 354
suf-falun@hushmail.com
<http://www.suffalun.cjb.net>

SUF-Gotland

c/o Gotlands LS, Signalgatan 13D
621 47 Visby
Tel: 0498-21 31 83
gotland@suf.cc
<http://www.suf.cc/gotland>

SUF-Gävle

Box 6113, 800 06 Gävle
Tel: 0740-18 39 71
suf-gavle@hushmail.com
<http://sufgavle.cjb.net>

SUF-Göteborg

c/o Göteborgs LS
Box 7267
413 01 Göteborg
Tel: 031-711 23 04 (tors 18.00-20.00)
suf_gbg@hushmail.com

SUF-Helsingborg

suf_hbg@hushmail.com
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Kalmar

Box 229, 391 22 Kalmar
suf-kalmar@hushmail.com
<http://come.to/suf-kalmar>

SUF-Karlstad

c/o Karlstads LS, Växnäs 10
653 40 Karlstad
Tel: 054-21 64 90
suf-karlstad@hushmail.com
<http://www.suf.cc/karlstad>

SUF-Kungsbacka

suf-kungsbacka@hushmail.com
(Kontaktas annars via SUF:s Samordningsgrupp)

SUF-Linköping

(Kontaktas annars via SUF:s Samordningsgrupp)

SUF-Luleå

Edelforsgatan 76, 974 38 Luleå
0920-105 34
lulea@suf.cc
<http://www.syndikalist.nu/sultule>

SUF-Lund

c/o Lunds LS
Box 1642
221 01 Lund
Tel: 046-211 06 23 (torsdag 18.00 - 20.00)
lund@suf.cc
<http://www.suf.cc/lund>

SUF-Malmö

Tel: 040-12 61 78
suf_malmo@hushmail.com

SUF-Motala

suf_motala@hotmail.com
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Norrköping

c/o Norrköpings LS
Olai Kyrkogata 5B
602 25 Norrköping
Tel: 011-13 18 55 (mån 17.30-18.00)
suf-norrkoping@mail.com
<http://suf-norrkoping.subnet.dk>

SUF-Piteå

sufpitea@spray.se
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Sandviken

c/o Sandvikens LS, Box 246,
811 27 Sandviken, tel: 026-25 90 09

SUF-Skaraborg

(Kontaktas via Samordningsgruppen)

SUF-Skellefteå

Box 32, 931 21 Skellefteå
suf_skelleftea@hotmail.com
<http://www.come.to/suf-skelleftea/>

SUF-Stockholm

c/o Stockholms LS
Bergsgatan 10 nb
117 37 Stockholm
Tel: 08-658 62 69
stockholm@suf.cc
<http://www.sufstockholm.motkraft.net>

SUF-Strängnäs

suf-strangnas@hushmail.com
<http://www.suf.cc/strangnas>

SUF-Sundsvall

C/o Östra Medelpads LS
Box 357, 851 05 Sundsvall
suf.sundsvall@hushmail.com
<http://suf.sundsvall.st>

SUF-Sölvesborg

suf_sbg@hypatia.every1.net
(Kontaktas annars via
Samordningsgruppen)

SUF-Trelleborg

Suf_trbg@hushmail.com

SUF-Uddevalla

Suf_uddevalla@hotmail.com

SUF-Umeå

c/o Umeå LS, Fabriksgatan 1
903 31 Umeå, Tel: 090-77 21 00.

SUF-Uppsala

c/o Uppsala LS
Studentstaden 17
752 33 Uppsala
Tel: 018-69 46 89
Fax: 018- 69 22 65
Uppsala@suf.cc
<http://www.suf.cc/uppsala>

SUF-Varberg

Suf-varberg@mailcity.com
<http://bizarr.blipp.com/suf>
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Vänersborg

sufvbg@hotmail.com

SUF-Västerås

c/o Västerås LS
Norra ringvägen 28
722 15 Västerås
021-13 26 87

ÖSUK

(Örebro syndikalistiska
ungdomsklubb)

Engelbrektsgatan 35
702 13 Örebro
019-10 60 65
orebro_suk@hotmail.com

SUF-Östersund

suf_osd@yeayea.com
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

5 NUMMER FÖR 80

Sätt in pengarna på Pg: 64 99 67-7
eller skicka in talongen här bredvid

- ☐ Jag vill prenumerera (5 nr för 80 kr).
☐ Jag vill stödprenumerera (5 nr 150 kr).
Min nya prenumeration ska börja med nummer .....

- ☐ Jag vill beställa följande gamla nr .....
för 15 kr styck, inklusive porto.
☐ Jag vill ha information om SUF

NAMN .....

c/o .....

GATA .....

ADRESS .....

TELEFON .....

PLATS FÖR
PORTO

DIREKT AKTION
BOX 6507
113 83 STOCKHOLM